

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr 131

Częstochowa, sobota 7 czerwca 1947 roku.

Rok III.

Jak premier Nagy spiskował przeciw własnemu rządowi

Pierwsze szczegóły skandalu politycznego na Węgrzech

BUDAPESZT (PAP) — Prasa węgierska opublikowała część protokołu, zawierającego zeznania Beli Kovacza i innych osób w sprawie spisku antyrepublikańskiego. Zeznania te rzucają światło na rolę w tym spisku b. premiera węgierskiego Ferencza Nagya i innych prawicowych działaczy partii drobnych rolników. Bela Kovacz oświadczył m. in.: „Kierownictwo partii drobnych rolników — t. zn. ja, Ferenc Nagy i Bela Varga — odpowiedzialne jest za to, iż z naszej partii wyszli duchowi przywódcy spisku antyrepublikańskiego. W charakterze generalnego sekretarza partii jeszcze w roku 1945 wyraziłem zgodę na nawiązanie nielegalnej łączności między partią a kołami militarystów węgierskich za granicą. Nawiązanie takiej łączności poleciłem Szandorowi Rafajowi. Szandor Rafaj, zajmując się działalnością szpiegowską z mojego polecenia, nawiązał łączność z dowódcą dywizji „Sena Laszlj” w brytyjskiej strefie okupacji Austrii — generałem Suedy, który organizował działalność wywrotową, wymierzoną przeciwko Republice Węgierskiej oraz działalność szpiegowską, skierowaną przeciwko radzieckim wojskom okupacyjnym”. Kovacz stwierdził, że Ferenc Nagy był szczegółowo poinformowany o tej szpiegowskiej i wywrotowej działalności Szandora Rafaja, jednakże nie przedsięwziął w tej sprawie żadnych kroków. Bela Kovacz zeznał, że wraz z Ferencem Nagym nawiązał ścisłą łączność z kierownikami spisku antyrepublikańskiego, urządzając razem z nimi nielegalne konferencje.

Jak zeznał inny oskarżony, o udział w spisku — Pal Jacko — w styczniu b. r. odbyło się posiedzenie kierownictwa partii drobnych rolników, na którym poza Ferencem Nagym, Belą Kovaczem, Belą Vargą i Istvanem Balogiem, obecni byli również spiskowcy Salata i Pal Jacko. Na posiedzeniu tym omawiano sprawę współpracy między kierownictwem partii drobnych rolni-

ków a uczestnikami spisku antyrepublikańskiego.

LONDYN (PAP). — Korespondent dyplomatyczny agencji Reutersa, komentuje wiadomość o rzekomym odwołaniu posłów węgierskich z Londynu, Paryża, Waszyngtonu i Berna, — wyraża wątpliwości, czy wszyscy odwołani posłowie zastosują się do wezwania rządu i powrócą do Budapesztu. Jak twierdzą zresztą w kołach węgierskich w Londynie, tamtejszy poseł węgierski Istvan Bede nie otrzymał żadnego wezwania do powrotu. Bede jest starym pracownikiem ministerstwa spraw zagranicznych. Należy on do partii socjal-demokratycznej i cieszy się zaufaniem przywódcy tej

partii Arpada Szakasicsa. Natomiast posłowie węgierscy w Paryżu, Waszyngtonie i Bernie: Auer, Szegedi i Gordon są członkami partii drobnych rolników i rzekomo należą raczej do prawego jej skrzydła.

BERN (PAP). — Poseł węgierski w Szwajcarii — Ferenc Gordon — wystosował do minister-

stwa spraw zagranicznych telegram, zawiadamiający, że odmawia powrotu do kraju i posłuszeństwa nowemu rządowi.

WASZYNGTON (PAP). — Wśród 8-miu dyplomatów węgierskich na placówce w Waszyngtonie — 4-ch postanowiło pozostać w U. S. A. Wśród nich znajduje się syn byłego premiera Nagya.

9 listopada wybory we Włoszech

RZYM (PAP) — Na konferencji między premierem Alcide de Gasperi a przewodniczącym Zgromadzenia Konstytucyjnego Umberto Terracini postanowiono

rozpisać nowe wybory we Włoszech na dzień 9 listopada. Zapadła również decyzja, że nowy rząd stanie w poniedziałek przed Zgromadzeniem Konstytucyjnym i zażąda votum zaufania.

LONDYN (obsł. wł.) — Konferencja zastępców ministrów spraw zagranicznych w sprawie dawnych kolonii włoskich została odroczona. Odroczenie nastąpiło na wniosek delegata radzieckiego i francuskiego, którzy oświadczyli, że rozstrzygnięcie losu b. kolonii włoskich może nastąpić dopiero po ratyfikowaniu traktatu pokojowego z Włochami przez wszystkich sojuszników.

Ambasador brytyjski w Warszawie

WARSZAWA (PAP). — W dniu 4 bm. przybył do Warszawy samolotem, z Londynu nowomianowany ambasador Wielkiej Brytanii w Warszawie. Sir Donald St. Olair Gainer z małżonką, powitany na lotnisku przez Dyrektora Protokołu Dyplomatycznego Adama Gubrynowicza, charge d'affaires Wielkiej Brytanii w

Posiedzenie Rady Państwa

WARSZAWA (PAP). — Na posiedzeniu Rady Państwa, które odbyło się dnia 4 bm. pod przewodnictwem Prezydenta R. P., rozpatrywano sprawy, wynikające z ustawy o nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla Rządu w zakresie zwalczania drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym w przedmiocie powołania Społecznych Komisji Kontroli Cen. Rada Państwa zatwierdziła również budżety Wojewódzkich Związków Samorządowych województwa krakowskiego i rzeszowskiego. Rada Państwa powierzyła wicemarszałkowi Barcikowskiemu obowiązek powołania komisji dla zbadania sytuacji osiedleńczej w województwie olsztyńskim.

—o—

Polacy z Afryki w kraju

POZNAN (PAP). — Do Poznania przybyła bawiąca w Polsce delegacja Polaków z Afryki Płd.-Wsch. W czasie konferencji w Zarządzie Głównym Polskiego Związku Zachodniego delegat ks. Słapa podkreślił, że w zwiedzaniu poszczególnych ośrodków w Polsce delegaci nie byli niczym krępowani i mogli przeprowadzać dowolne wywiady i rozmowy. „Przekonaliśmy się tutaj dostatecznie stwierdził ks. Słapa — jak dalece kłamliwą są wieści przeprowadzane przez wrogą propagandę. Dlatego po powrocie zrobimy wszystko, co w naszej mocy, aby przekonać uchodźców, że obowiązkiem ich jest wrócić do Kraju”.

Święto Bożego Ciała

WARSZAWA (PAP) — Na uroczystości Bożego Ciała w stołecy ścierały już od czasnych godzin porannych liczne rzesze wiernych; młodzież, organizacje kościelne i świeckie; z feleronami, chorągiewkami ustawiły się koło Katedry. Przed kościołem zajął pierwsze miejsce kompania honorowa Wojska Polskiego z orkiestrą.

Uroczystą Mszę św. celebrował ks. biskup Majewski, po czym wyruszyła procesja, poprzedzana przez sodalicję, bractwa zakonne i kompanię honorową Wojska Polskiego. W otoczeniu licznych duchowieństwa pod baldachimem prowadzony przez ministra komunikacji Rabanowskiego i wice ministra Obrony Narodowej gen. Jaroszewicza, prowadził procesję

ks. Kardynał Hlond — Prymas Polski.

W Katowicach, po nabożeństwie ruszyła ulicami miasta procesja, poprzedzana przez kompanię honorową Wojska Polskiego. Tuż za baldachimem, pod którym kroczył ks. biskup Bielnicki, szli przedstawiciele Władz. Okazałe wypadły doroczne uroczystości Bożego Ciała w Łowiczu, a szczególnie procesje z licznym udziałem ludności okolicznych wsi w barwnych strojach regionalnych. W procesji wziął również udział przybyły do Polski Prymas Anglii, ks. kardynał dr Griffin.

Do Łowicza przybyły też liczne wycieczki z Warszawy i Łodzi.

Podobne uroczystości odbyły się również w innych miastach Polski.

Listy — bomby otrzymali ministrowie brytyjscy

LONDYN (PAP) — Agencja Reutersa donosi, że szereg osobistości brytyjskich, wśród nich ministrowie handlu Stafford Cripps, aprowizacji — John Stracy i opalu — Emanuel

Shinwell otrzymało w środę listy dużego formatu, zawierające środki wybuchowe. Listy zawierały prosek, który w chwili otwarcia koperty miał wybuchnąć. Policja brytyjska

stwierdziła, po przeprowadzeniu dochodzenia, że listy zostały naprawdę podobnie wysłane przez jedną z żydowskich organizacji terrorystycznych, działających na terenie Włoch. Żadna z kopert nie wybuchła, ponieważ jeden z pierwszych adresatów powziął pewne podejrzenia i przed otwarciem koperty zawiadomił policję. Pirotechnicy otworzyli list z zachowaniem wszelkich środków ostrożności i stwierdzili, że składa się on z dwóch kopert: koperta wewnętrzna zawierała środek wybuchowy, który miał eksplodować przy rozpieczętowaniu. Natychmiast za wiadomiono pocztę o niebezpiecznych listach i uprzedzono członków rządu oraz bardziej znanych polityków brytyjskich, by zawiadamiali policję o każdej podejrzanym przesyłce. Dotychczas nie było żadnego wypadku.

demokratycznej, w której szeregach ujawnia się poważna opozycja przeciwko współpracy z socjalistami.

Poza tym rząd będzie pod silnym naciskiem liberalów, którzy korzystają z silnego poparcia wielkiej finansjery oraz obszar-ników Japonii.

Liberalowie przystępują już do montowania konserwatywnego prądu antykomunistycznego, a przywódca liberalnej partii, były premier i znany reakcjonista Joshida, rozpoczął kampanię o przeprowadzenie nowych wyborów, pod hasłem „za lub przeciw komunizmowi”.

Niezależnie od tego, jak będą rozwijały się wypadki w Japonii — konkludują „Izwiestia” — jasne jest jedno: „kryzys rządowy w Japonii był najbardziej jaskrawym wyrazem nacisku polityki amerykańskiej, która mało ma wspólnego z zagadnieniami demokratyzacji Japonii i walką o pokój i bezpieczeństwo na Dalekim Wschodzie.”

Jaka drogą pójdzie Japonia?

MOSKWA (PAP) — „Izwiestia” zamieszczają artykuł, poświęcony obecnej sytuacji politycznej w Japonii. Dziennik stwierdza, że podczas ostatnich wyborów socjaliści, którzy szli pod hasłem poprawy sytuacji kraju drogą powiększenia opodatkowania wielkich zysków, odnieśli zwycięstwo, zdobywając 144 mandaty, zamiast 97, które mieli w poprzednim parlamencie. Znaczna część wybranych socjalistów należy do lewicowego skrzydła swej partii. Fakt ten przestraszył warstwy panującej w Japonii i wielki przemysł w Japonii, ściśle związany z finansjery amerykańską oraz obszarników.

Z pomocą tym kołom przyszły amerykańskie władze okupacyjne, które wywarły poważny wpływ na przebieg ostatniego kryzysu rządowego. Partia liberalna, reprezentująca koncerny przemysłowe i banki japońskie zażądała od przywódcy socjalistów Katakajamy, by ten rozpoczął walkę we

ejalistom lewicowym, uzależniając od tego swoje przystąpienie do koalicji rządowej. Socjaliści rozpoczęli wówczas rozmowy o utworzeniu 3-partyjnej koalicji rządowej, składającej się z socjalistów, demokratów oraz partii współpracy narodowej.

Partia demokratyczna, wbrew opozycji grupy jej członków, z baronem Sidichara na czele, zgodziła się na koalicję z socjalistami, pod warunkiem, że nowy rząd zrzeknie się wszelkiej działalności, skierowanej przeciwko porządkowi społecznemu. Warunki te, jak stwierdzają „Izwiestia”, w formie zamaskowane są przeciwko socjalistom lewicowym oraz przeciwko tym organizacjom, które znajdują się pod ich wpływem.

Nowy rząd, na czele którego stoi socjalista Katakajama, składa się z 7-miu socjalistów, 7-miu demokratów, 2-ch członków partii współpracy narodowej oraz 1-go niezależnego. „Izwiestia” podkreślają, że rząd ten w znacznym stopniu zależęć będzie od polityki

Warszawie p. Broad w otoczeniu członków Ambasady, charge d'affaires Stanów Zjednoczonych A. P. w Warszawie p. Keith i charge d'affaires Kanady w Warszawie p. Kirkwood.

Ambasador Gainer urodzony w r. 1891, jest dyplomata zawodowym. Wstąpił do służby w Foreign Office w r. 1915. Był kolejno — w r. 1915 wicekonsulem w Narwiku i Vardo, w 1916 — w Christiansand, w Tromsø — od 1919 — 1920 wicekonsulem, a wreszcie od r. 1920 1921 konsulem w Bergen. W r. 1921 przeniesiony do Hawanny był drugim sekretarzem, w r. 1923 następnie charge d'affaires tamże w latach 1923 — 1924 konsulem w Rotterdamie w r. 1925, następnie kolejno wicekonsulem w Monachium od r. 1925 — 1926 pełniącym obowiązki konsula generalnego tamże w latach 1926 — 1929.

Przeniesiony do Wrocławia w r. 1929 przechodził stamtąd na stanowisko konsula generalnego w Mexico City w r. 1931. Po powrocie do Europy zostaje w r. 1923 konsulem generalnym w Wiedniu. W r. 1939 był posłem w Caracas (Wenezuela), dsygnowany tamże na ambasadora w r. 1944. Od czerwca 1944 r. zaimował stanowisko Ambasadora Wielkiej Brytanii w Rio de Janeiro.

Ambasador Gainer jest komandorem Orderu św. Michała i Jerzego, oraz oficerem Orderu Imperium Brytyjskiego.

Wymiana towarów z Jugosławią

WARSZAWA (PAP). — Sfinalizowanie umów gospodarczych pomiędzy Polską a Jugosławią tworzą nowe perspektywy w dziedzinie odbudowy i rozwoju normalnych stosunków gospodarczych obu zaprzyjaźnionych krajów. Najważniejszą częścią zawartych umów jest umowa 5-letnia, przewidująca obustronne obroty towarowe w wysokości 215 mil. dolarów w przwozie i wywozie. Lista towarów importowanych z Jugosławii obejmuje m. in.:

rudy cynkowe, ołowiane i chromowe, miedź, antymon, drzewo, konopie, skóry, garbniki i tytoń. W zamian Polska ma dostarczyć: maszyny włókiennicze, tabor kolejowy, materiały elektrotechniczne, węgiel i koks, następnie żelazo, szkła, tekstylia itp.

Umowa obowiązuje od 1-go czerwca b. r.

Dotychczasowa wymiana towarowa z Jugosławią oparta była na umowie zawartej w Belgradzie w styczniu ub. r.

Prezydent dr Edward Benes o zadaniach prasy i dziennikarzy

PRAGA (IP) — Prezydent Czechosłowacji dr Edward Benes przyjął na Zamku Hradeckim prezydium Związku Dziennikarzy Czeskich, które zwróciło się do niego z prośbą, aby objął protektorat nad tegorocznym Międzynarodowym Zjazdem Dziennikarzy, który odbywa się obecnie w Pradze. Rzecznik delegacji prezes Związku Dziennikarzy Czeskich Otton Wünsch w swym przemówieniu powitałym wskazał na dążenia dziennikarzy w kierunku oczyszczenia szeregow dziennikarskich i przypomniał także ustawę o redaktorach, jaka w tych dniach uchwalona została przez parlament i która oznacza przełom w historii dziennikarstwa.

W swej odpowiedzi prezydent dr Benes podziękował za zaproszenie i oświadczył, że protektorat nad międzynarodowym zjazdem dziennikarzy przyjmie. O zjeździe powiedział: Będzie dla mnie pocieszającym, że zagraniczni dziennikarze będą mieli okazję na własne oczy przekonać się, jak u nas rozwijają się stosunki. Zgodnie z naszym zwyczajem niczego nie będziemy ukrywać, pragniemy, aby wszystko zobaczyli, aby widzieli, co czynimy i jak to czynimy.

Mówiąc o nowej ustawie o pozycji redaktorów, prezydent powiedział, że ustawa ta będzie owiana duchem czechosłowackiej demokracji i że dziennikarstwo czechosłowackie ma do należytej podstawy, która mu umożliwi przyczynić się do wychowania ludności w kierunku należytego pojmowania ludowo-demokratycznych rządów.

Pomimo, że jako minister spraw zagranicznych miał dr Benes często trudności w związku z prasą i musiał walczyć przeciwko wielu atakom prasy, oświadcza

obecnie: Pomimo to, że tyle ze strony prasy doświadczyłem, pozostałem i pozostaję obrońcą wolności prasy, wolności sumienia. Rozumie i pojmuję, że stronnictwa polityczne mają swe zaprawy i że wymagają od swoich stronników, jako też od swoich dziennikarzy, aby tych zapraw bronił. Jednak powszechnie w życiu publicznym i w życiu kulturalnym zasady wolno-

ści dziennikarskiej są zasadnicze, fundamentalne i bez nich nie ma i nie może być żadnej demokracji. Tak samo doniosła jest moralna godność dziennikarza, moralna integralność, szczerść charakteru. Nie wolno nam nigdy zapominać, że dziennikarz i prasa to najczulszy wyraz wolności sumienia, wolności narodu i kultury narodu.

Wreszcie istnieje jeszcze zasa-

da, której wyrazem był Havliczek-Borovsky, a którą wyrazić można słowami: dziennikarz wykonywa swoją pracę zawięzo i konsekwentnie jako służbę dla narodu. To jest wielkie plus, jakie dziennikarze posiadają, to jest przywilej ich pracy i dlatego zasadę, wyżej wyrażoną należy zachować i można ją zachować.

Swoboda prasy, swoboda słowa oczywiście nie oznacza bezwzględności, zdradzieckiego napadania innych, niewłaściwego cytowania itp. W zdrowej prasie dziennikarza są takim samym wyrazem kultury, jak literaci i inni umysłowi i kulturalni pracownicy.

Odnosnie przygotowywanego międzynarodowego zjazdu dziennikarzy w Pradze, prezydent powiedział: „Skoro w Pradze zjadą się międzynarodowi dziennikarze, to niechaj wolność prasy będzie zastosowana i wobec nich w całej rozciągłości. Postarajcie się o to, aby wszyscy wszystko sami zobaczyli. I mówcie im prawdę, tylko prawdę, bezwzględną prawdę o tym, co u nas dobrze idzie i w czym jeszcze kulejemy. Najlepszą polityką, najlepszą dyplomacją wszelkiego rodzaju — a sam przekonałem się o tym w ciągu 17-tu lat swej działalności jako minister — jest i było zawsze, powiedzieć od razu z góry, jak sprawy w rzeczywistości wyglądają. Taką była zawsze moja dyplomacja.

Decydujące rozmowy w New Delhi

LONDYN (PAP). — Oto jak według doniesień agencji Reutersa rozwinęły się decydujące rozmowy wtorkowe w New Delhi, które zadecydowały o zasadniczej zgodzie przywódców indyjskich na brytyjski plan nadania Indiom statutu dominialnego. Od godziny 10 rano odbywały się wicekróla lorda Mountbattena konferencje z 7-ma przywódcami indyjskimi, którzy przedstawili wicekrólowi formalne stanowisko swych komitetów wykonawczych wobec nowego planu brytyjskiego.

Najpierw odbył z wicekrólem 25 minutową rozmowę Pandit Nehru wicepremier indyjskiego rządu tymczasowego. Z kolei przybył do lorda Mountbattena Liagat Ali Khan, minister skarbu w rządzie tymczasowym i sekretarz Ligi

Muzułmańskiej, po nim zaś inni przywódcy indyjscy: Sardar Vallabhai Patel, minister spraw wewnętrznych, J. B. Kripalani, przewodniczący kongresu, reprezentujący kongres, Mohammed Ali Jinnah, przewodniczący Ligi Muzułmańskiej, Abdur Rab Nishtar, minister komunikacji, reprezentujący Ligę Muzułmańską, Sardar Baldev Singh minister obrony, reprezentujący Sikhow. Wszyscy oni byli, jak się zdaje, w dobrym nastroju.

Konferencja między wicekrólem a przywódcami indyjskimi trwała 90 minut, Pandit Nehru i Baldev Singt opuścili konferencję o 10 minut później niż inni przywódcy, z wyjątkiem Jinnaha, który zabawił u wicekróla jeszcze 20 minut.

Portugalia w przededniu rewolucji

Zamieszki, jakie ostatnio mają miejsce w Portugalii, są prawie nieznanne w świecie, aczkolwiek fakt, że starcia są coraz częstsze, powinny wywołać zainteresowanie. Najprzeróżniejsze ugrupowania społeczne biorą udział w walce z rządem Salazara, toteż należy się liczyć w niedalekiej przyszłości z głębokimi przemianami.

W pierwszym rzędzie należy wymienić fale strajków robotniczych, które w szczególności unieruchomiły na przeszło miesiąc stocznię i doki portu w Lizbonie. Wobec tego, że prawodawstwo portugalskie nie uznaje prawa strajków, robotnicy odmówili pracy nadliczbowej powyżej 8-10 godzin w dniu nieświętym i nie udali się do warsztatów w niedzielę, równocześnie zmniejszając tempo pracy. Strajk „włoski“ objął ponad 5.000 osób. Rząd ob-

winął „czynniki komunistyczne, działające za podjudzaniem zagra-nicznym“.

Policia aresztowała przywódców. Większość ich natychmiast załadowano na statki i wysłano na wyspę Tarrafal — t. zw. „wyspę śmierci“ — do największego więzienia na świecie obozu koncentracyjnego. W czasie strajku wybuchł w okolicach Tomar bunt wojskowy. Aczkolwiek komunikat oficjalny podaje mało szczegółów, wydaje się, że obecne nasilenie ruchu było o wiele większe, niż podczas nieudanego również zamachu stanu z dnia 10-go października 1946 r. Ze źródeł zasługujących na zaufanie donoszą, że ruch objął ośrodki lotnicze, znajdujące się w pobliżu stolicy, w szczególności bazę wojskową w Cintra, gdzie zniszczono 20 samolotów. 4-ch generałów przenie-

siono nagle na nowe stanowiska na Maderę i do Afryki. Oficerów, którzy brali udział w buncie, przeniesiono na Tarrafal.

Minister wojny, pułkownik Santos Costa, mówiąc o rozruchach wojsk, przypisuje je udziałowi „agentów obcych mocarstw“. — W podobny sposób tłumaczy się burzliwe manifestacje medyków, studiujących na Uniwersytecie w Lizbonie. Dziekan Antonio Flores podał się do dymisji, by zaprzeczyć przeciw wargnięciu policji na teren Uniwersytetu. Rząd Salazara dla usprawiedliwienia swej represyjnej polityki posługuje się wciąż straszakiem komunistycznym. Idee rewolucyjne pogłębia fakt istnienia w Portugalii ustroju faszystowskiego, niemniej jednak w ogóle niezadowolone mas znajduje swe źródło w warunkach materialnych kraju.

Masy robotnicze i inteligencja pracująca walczą bezskutecznie przeciwko wzrastającej nędzy, a przeciwko pozbawieniu wszelkich swobód występują zarówno proletariusze, jak i intelektualiści.

Dotychczasowa podpora ustrojów — armia przestała nią być i podzieliła się na dwie frakcje. — Salazar opierał się dotychczas wyłącznie na wojsku i nie wiadomo czy bez jego całkowitego poparcia zdoła utrzymać się u władzy.

K. Szczerba.

Wyrok na b. ministra Macha wywołał oburzenie w Słowacji

BRATYSŁAWA (ZAP). — Wyrok Słowackiego Trybunału Narodowego w procesie Szano Macha, b. wicepremiera i ministra spraw wewnętrznych w rządzie Tury oraz głównego komendanta szturmów reżimu ks. Tiso, t. zw. „Hlinkowej Gardy“ — wywołał duże wrażenie i liczne komentarze w słowackich kołach politycznych. Jak wiadomo Mach nie został skazany na śmierć, lecz na 30 lat więzienia.

Organ największego słowackiego stronnictwa politycznego, jakim jest partia demokratyczna, dziennik „Cas“ krytykuje zbyt łagodny — zdaniem pisma — wyrok i oświadcza, że wina Macha jest niewspółmiernie duża, zwłaszcza jeśli chodzi o eksterminację Żydów i że w tym stanie rzeczy traci sens stawianie przed sąd drobnych, szeregowych „gardistów“ postów i ministrów rzą-

dów słowackich. Nawiasem mówiąc, partia demokratyczna opowiada się za skasowaniem na Słowacji sądownictwa ludowego, podobnie, jak stało się to już w Czechach. Natomiast organ wojskowy „Obrana Ludu“ uważa wyrok za słuszny, podkreślając, że w czasie powstania w 1944 roku Mach nie tylko nie dążył do zdławienia powstania, ale starał się ratować ludzi, którym groziło wywiezienie do niowoli lub obozów koncentracyjnych. W czasie procesu zaś Mach zeznawał prawdę, nie zwał winy na innych i wyraził skruchę, uznając, że się mylił. Pismo uważa, że kontrast zachowania się Macha i Tisy ilustruje też sytuację części narodu słowackiego, która niegdyś współpracowała z Niemcami, ale wcześniej czy później opamiętała się, uznając swój błąd.

Papież Pius XII wzywa do zawarcia trwałego pokoju

RZYM (PAP). — Papież Pius XII wygłosił przed mikrofonem rozgłosni watykańskiej przemówienie. Apelowal on o wprowadzenie na świecie porządku, opartego na prawie i pokoju. Papież wypowiedział się przeciwko zbro-

jeniom i zaznaczył, że kryzys gospodarczy na skalę światową nie jest wykluczony. Należy temu na czas zapobiec, przez stworzenie wspólnym wysiłkiem odpowiednich warunków życia.

Kończąc swoje przemówienie, wygłoszone z racji dnia swego patrona, Ojciec św. podkreślił konieczność zawarcia trwałego pokoju.

Radziecko-amerykańska komisja koreańska

MOSKWA (PAP). — Radziecko-amerykańska komisja do spraw Korei ogłosiła komunikat streszczający wyniki pracy komisji w pierwszym tygodniu. Pierwsze posiedzenie komisji odbyło się 22-go maja pod przewodnictwem szefa delegacji amerykańskiej — generała Browna. Na posiedzeniu tym komisja zajęła się sprawami proceduralnymi, kompetencjami sekretariatu oraz wybrała podkomisje. Postanowiono, że szefowie obu delegacji będą kolejno co tydzień przewodniczyć zebraniom. Posiedzenia komisji będą tajne za wyjątkiem tych przypadków, kiedy obie delegacje zgodzą się na odbycie jawnego posiedzenia. Postanowiono, że w pierwszej fazie ich komisja opra-

cjuje plan powołania tymczasowego rządu demokratycznego Korei. Plan ten zawiera: 1) strukturę i skład tymczasowego rządu, 2) sformułowanie podstawowych zasad, którymi ma się kierować rząd w swych pracach, 3) szkic reform politycznych i społecznych tymczasowego rządu.

Do opracowania tego planu powołano 3 podkomisje, które rozpoczęły swe prace 26 b. m. Następnie komisja postanowiła wydawać co tydzień wspólny komunikat dla prasy. Komisja otrzymała wiele listów indywidualnych i zbiorowych, które świadczą o olbrzymim zainteresowaniu społeczeństwa koreańskiego pracami komisji.

Niemcy pod okupacją

BERLIN (PAP). — Dziennik „Neues Deutschland“ donosi, że radziecki zarząd wojskowy w Niemczech zezwolił premierowi Saksonii na zorganizowanie na jesieni r. b. targów w Lipsku. — Spółdzielnie przemysłowe i spożywcze, jak również szereg firm wezmą udział w targach, które odbędą się między 3 a 7 września. Komitet organizacyjny targów zaprosi kupców i firmy z zachodnich stref okupacyjnych do wzięcia udziału w targach.

W Berlinie odnaleziono akta dawnego ministerstwa sprawiedliwości, które mówią o licznych egzekucjach dokonanych na działaczach antyfaszystowskich w Niemczech. Liczba ofiar wyniosła w roku 1933 ponad 4.500 kobiet i mężczyzn. W roku 1934 ścięto w Niemczech 5.500 osób. Z aktów ministerstwa wynika, że jeszcze w roku 1934 z rozkazu Hitlera zbudowano 20 gilotyn. Prowadzona z niemiecką skrupulatnością statystyka wykazuje, że jeden tylko spośród 10 katów ściał wraz ze swymi pomocnikami 1.399 osób, wykonując przeciętnie cztery egzekucje dziennie. Akta hitlerowskiego ministerstwa zostały przekazane niemieckiemu wydziałowi prawnemu w radzieckiej strefie okupacyjnej.

HAMBURG (ZAP). — Jeden z byłych więźniów obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu rozpoznał w pewnej restauracji w Lōbau bezwzględnego mordercę, kate więźniów w Oświęcimiu Oswald Kaducka. Będąc wyższym funkcjonariuszem obozu bezlitośnie znęcał się nad więźniami. Kaduck chodząc cały dzień pijany i bardzo często własnoręcznie mordował więźniów. Ofiar jego naliczono 1.600!

Srogi kat hitlerowski siedział w towarzystwie kolegów przy obiedzie, a po niespodziewanym wezwaniu b. więźnia: „Kaduck zdejm maskę, gra twoja skończona!“, zaczął drzeć na całym ciecie i bez oporu dał się aresztować.

Stany Zjedn. nie pośredniczą w sporze anglo-egipskim

WASZYNGTON (PAP). — Rzecznik departamentu stanu zaprzeczył wiadomościom prasy zagranicznej, jakoby rząd amerykański zaofiarował swą mediację w sporze brytyjsko-egipskim.

Rokowania amerykańsko-tureckie

MOSKWA (PAP). — Jak donosi z Ankary agencja TASS, toczą się tam rokowania między amerykańską misją wojskową a przedstawicielami tureckiego sztabu generalnego. Dziennik „Cumhuriyet“ podaje, że wybitną rolę w rokowaniach odgrywa sprawa motoryzacji armii i budowy dróg strategicznych oraz portów.

Oficer amerykański skazany za kradzież diamentów

PARYŻ (PAP). — Z Tokio donosi agencja France Presse, że pułkownik amerykański Murray został skazany na 10 lat ciężkiego więzienia przez trybunał wojskowy w Yokohamie za kradzież 500 diamentów, pochodzących z Banku Japońskiego, a powierzonych jego pieczy. Przywłaszczzone diamenty, wartości 200 tysięcy dolarów, znaleziono u plk. Murray'a po jego powrocie do Stanów Zjednoczonych.

W kilku wierszach

WASZYNGTON. — B. sekretarz Stanu Byrnes odbył wczoraj konferencję z prezydentem Trumanem. Byrnes oświadczył dziennikarzom, że prezydent Truman będzie popierał podanie Włoch o przyznanie im pożyczki w wysokości 100 milionów dolarów z banku eksportowego importowego.

NOWY JORK. — Agencja Reutersa donosi, że b. minister spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych James Byrnes został radcą prawnym przy zrzeszeniu producentów filmowych w Hollywood.

France Presse że delegacja Arabów palestyńskich na nadzwyczajną sesję ONZ w raporcie przesyłanym egzekutywie arabskiej w Palestynie, wysunęła jednoznaczny wniosek o zwołowanie komisji badawczych ONZ przez Arabów.

PARYŻ. — Agencja France Presse donosi z New Delhi, że los około 600 książy i rządz indyjskich po ewentualnym podziale Indii był przedmiotem specjalnej narady u lorda Mountbattena.

Mechanizm i jego tryby

(Jak wygląda struktura organizacyjna ustawy antydrożyznianej)

Ustawa o „nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla rządu w zakresie zwalczania drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie towarami” — została uchwalona. Znacząco to, że walka ze spekulacją o poprawę bytu mas pracujących wkracza obecnie w decydującą fazę realizacji.

Min. Minc zaznaczył w swojej mowie, że kampania antyspekulacyjna będzie wymagała aktywnego udziału w niej nie setek i nie tysięcy, a dziesiątków tysięcy lub nawet setek tysięcy ludzi.

Skąd rząd weźmie te kadry? Jasna rzecz, że rządowi muszą ich dostarczyć przede wszystkim partie Bloku Demokratycznego, oraz związki zawodowe.

W związku z tym każdy działacz społeczny i zawodowy musi przede wszystkim zorientować się w skomplikowanej strukturze organizacyjnej owego antydrożyznianego aparatu, który powstanie w tysiącach miejskich i wiejskich ośrodkach kraju.

Jak będą wyglądały i jak będą działały poszczególne tryby tego aparatu?

Podstawową komórką całego aparatu są Komisje Notowań Cen na rynku wewnętrznym. Komisje te nie zajmują się ustaleniem wysokości cen na towary. One tylko śledzą na swoim terenie za ruchem cen i prowadzą stały, ścisły rejestr tego ruchu. To są jak gdyby komórki poznawcze, które badają puls na rynku, ale bezpośrednio nie kształtują go. Komisje Notowań Cen przesyłają następnie swe spostrzeżenia w postaci raportów do wyższej komórki, a mianowicie do Komisji Cennikowych.

Komisje cennikowe istnieją na szczeblu wojewódzkim, miejskim i powiatowym. Ich zadania są bardzo odpowiedzialne. One ustalają maksymalne ceny hurtowe i detaliczne na artykuły spożywcze, pierwszej potrzeby i na artykuły wytworzone przez przedsiębiorstwa państwowe. One ustalają wysokość zysku brutto na wszystkich artykułach znajdujących się w handlu. Raporty swoje Komisje Cennikowe przesyłają następnie centralnej komórce cennikowej, istniejącej już bezpośrednio przy

Ministerstwie Przemysłu i Handlu, t. zw. Biuru Cen. Biuro Cen koordynuje prace Komisji Cennikowych z całego kraju.

Tak wygląda cennikowy aparat rządowy w ujęciu ustawy. Aparat społeczny, przewidziany ustawą przedstawia się następująco:

Wojewódzkie, Miejskie i Powiatowe Rady Narodowe powołują spośród przedstawicieli związków zawodowych i innych organizacji społecznych, Społeczne Komisje Kontroli Cen.

Ich zadaniem jest przeprowadzenie systematycznej kontroli cen w sklepach prywatnych, spółdzielczych i państwowych.

Tu dotykamy właściwie najbardziej decydującej komórki w całym mechanizmie ustawy. Jest to jedyny organ operatywny. Styka się on bezpośrednio ze sklepem i konsumentem i on właściwie decyduje o tym, czy walka z drożyzną przekształci się w papierową, biurokratyczną i bezpłodną krzątanie, czy też zostanie wcielona w życie. Członkowie Komisji Kontroli na podstawie cen ustalonych przez terenowe Komisje Cennikowe lustrują sklepy i o wszelkim naruszeniu cen raportują natychmiast Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami. Komisja Specjalna najdalej w ciągu dwóch — trzech dni karze spekulacyjnego szkodnika.

W ten sposób kombinatorskie, nieuczciwe i spekulacyjne elementy wśród kupców nauczają się sz-

cunku dla postanowień rządu i w drodze przymusu podciągają się do poziomu tych kupców, którzy dobrowolnie respektują zarządzenia władz. Państwo musi stosować do swoich obywateli rozmaite środki wychowawcze. Dla jednych wystarczy sama ustawa, dla innych musi istnieć obóz pracy.

Do organów społecznych w walce z drożyzną, mających charakter pozaustawowy i powoływanych już bezpośrednio przez polityczne i zawodowe organizacje mas pracujących, należą Komitety do Walki z Drożyzną. Komitety te na ogół bezpośrednio nie przeprowadzają czynności kontrolujących w sklepach. Są to organy polityczne mas pracujących, aktywizują one ludność i stanowią bazę organizacyjną dla Komisji Kontroli Cen. Komitety do Walki z Drożyzną pomagają we wszystkim tym Komisjom, dostarczają do ich dyspozycji kontrolerów sklepowych, sygnalizują im o sprostach przekroczeniach i przestępstwach, zapoznają ludność z ustalonymi cenami oraz prowadzą masową robotę uświadamiającą w terenie.

Komitety do Walki z Drożyzną winny powstać na fabrykach, przy związkach zawodowych. Związki Samopomocy Chłopskiej, w urzędach, w obwodach wielkich miast, w miasteczkach, osadach i gromadach wiejskich. Pożądane jest, aby były wybrane na ogólnych zebraniach po przeprowadze-

niu odpowiedniej kampanii uświadamiającej.

Tow. Zambrowski zapowiedział w Sejmie, że w ciągu kilku miesięcy kraj pokryje się siecią dziesiątków tysięcy komitetów do walki z drożyzną. Komitety te — oparte przede wszystkim o zasadę jednolitego frontu PPR i PPS, będą wspólnym dziełem całego obozu demokratycznego. Praca tych komitetów zależy w dużym stopniu od właściwego doboru materiału ludzkiego. Pokus i pojętych propozycji ze strony przeciwnych będzie niemało. Pragnieniem reakcji i spekulatorów będzie, aby przy pomocy przekurstwa rozłożyć zmontowany ludowy aparat społeczny. Dlatego Komitety Wojewódzkie, Miejskie i Powiatowe PPR powinny dbać o kierowanie odpowiednich towarzyszy do tej pracy.

Towarzyszom tym powinny komitety partyjne w trakcie ich pracy na tym odpowiedzialnym odcinku społecznym udzielać systematycznie pomocy w wykonywaniu ich obowiązków, szczegółowo interesować się przebiegiem i wynikami ich pracy odwołując się do pryncypów, którzy nie mogą sprostać swoim zadaniom, względnie nie wykazują dostatecznych kwalifikacji moralno-etycznych.

Dobry aparat ludzki, wzbudzający autorytet moralny w społeczeństwie, — to połowa powodzenia w pracy.

Jerzy Nawrot.

Podpisanie układu handlowego Polska--Austria

WARSZAWA (PAP) — W dniu 3 czerwca r. b. podpisana została umowa handlowa polsko-austriacka na okres od 1 sierpnia 1947 r. do 31 lipca 1948 r. oraz protokoły dodatkowe na okres przejściowy.

Ze strony polskiej umowę podpisał Dyrektor Departamentu Planu i Koordynacji Ministerstwa Przemysłu i Handlu ob. Lucjan Horowitz, zaś ze strony austriackiej przedstawiciel dyplomatyczny Austrii Minister Pełnomocny dr Wilhelm Engerth. Akt podpisania umowy został

dokonany w obecności wiceministra Przemysłu i Handlu dr Ludwika Grossfelda, dyr. Departamentu Traktatowego ob. Różańskiego, dyr. Dep. Importowego Galla oraz wyższych urzędników zainteresowanych resortów Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Umowa przewiduje po stronie polskiej eksport węgla, ryb, nasion i innych artykułów na sumę około 9 milionów dolarów, w zamian za dostawy maszyn, instalacji i aparatów dla górnictwa, hutnictwa i innych przemysłów, jak również dostawy artykułów technicznych, następnie magnetu, grafitu, talku, kos i niektórych maszyn dla rolnictwa oraz za inne świadczenia.

Podpisana umowa zapoczątkuje regularną wymianę polsko-austriacką, opartą na stałych podstawach i zgodną z tradycjami gospodarczymi oraz uzupełniającymi się interesami obydwu krajów.

*

Zawarta umowa handlowa polsko-austriacka składa się z 2-ech części, z których pierwsza reguluje okres przejściowy do 1 sierpnia b. r., a druga stanowi właściwą umowę handlową na okres roczny od 1 sierpnia b. r. do 31 lipca 1948 r.

Ilość węgla przewidziana umową wynosi 600 tysięcy ton. Nowa

umowa zapoczątkowuje nowy w warunkach polskich rodzaj eksportu tyby morskiej (dorsza) o wartości 700 tysięcy dolarów rocznie.

Wartość importu towarów z Austrii do Polski oceniona jest w umowie na około 5 milionów dolarów, resztę zaś potrzebną na pokrycie polskiego eksportu stanowią ze strony austriackiej inne świadczenia.

Samoloty, samochody, parowozy z demobilu amerykańskiego

WARSZAWA (PAP) — W ramach przyznanej Polsce przez rząd Stanów Zjednoczonych A. P. pożyczki w wysokości 50 milionów dolarów do końca kwietnia b. r. zakontraktowano sprzęt i materiałów z demobilu amerykańskiego na ogólną sumę około 35 milionów dolarów.

Sprzętu komunikacyjnego zakupiono za kwotę przeszło 25,6 mln. dol. — m. in. 179 samolotów pasażerskich i sportowych, 500 parowozów normalnotorowych, 2914 samochodów ciężarowych i osobowych oraz przyczepkę do samochodów, 1272 wagonów kolejowych, poważne ilości silników i sprzętu lotniczego, trakto-

Kronika krajowa

— Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych rozdzieliło już w b. r. 12.000 litrów surowicy przeciwdrożycowej, tj. o 9.000 litrów więcej, niż w roku ub.

— Min. Oświaty Skrzyszewski wygłosił na Uniwersytecie w Poznaniu prelekcję na temat „Rola szkół wyższych w Polsce Ludowej”. Minister stwierdził na podstawie urzędowych danych statystycznych, że na 1000 dzieci uczęszczających przed wojną do I klasy szkoły powszechnej, do pierwszego roku studiów uniwersyteckich dochodziło 250 uczniów z warstw, posiadających 4 ze środowiska robotniczego, 2 z rolniczego i 1 ze środowiska robotników rolnych. Start naukowy uzależniony więc był od siły społeczno-ekonomicznej danej grupy. Dziś w budżecie Państwa są przewidziane duże fundusze na oświatę. Dziś stwarza się kadry inteligencji polskiej pochodzącej z mas ludowych. Min. Oświaty poruszył następnie zasady przebudowy szkolnictwa obecnego, obejmujące: autonomię, 2) dwustopniowość, 3) bezpłatność nauki, 4) naukę o Polsce i świecie współczesnym na wyższych uczelniach. Min. omówił też wyższy szczebel samorządu uniwersyteckiego, mającego wyłączne prawo nadawania stopni akademickich oraz stworzenie stałej Rady dla spraw nauki, opartej na poważnych autorytetach. Dwustopniowość w szkolnictwie wyższym polegać będzie na tym, że obok politechnik istnieć będą równoległe wyższe szkoły zawodowe, w których studia będą krótsze, przeprowadzane pod kątem praktycznym, a absolwenci ich będą mogli przejść do uczelni typu akademickiego. Wreszcie min. oświaty wskazał na potrzebę wprowadzenia, jako osobnego przedmiotu obowiązkowego „nauki o Polsce i świecie współczesnym, celem uprzystępnienia znajomości ogólnych zmian, dokonywających się w życiu społecznym.

Wkrótce przybywa do Polski ok. 20-osobowa wycieczka lekarzy szwedzkich, którzy udadzą się do miejscowości leczniczych na Ziemiach Zachodnich. Celem pobytu w Polsce gości szwedzkich jest zapoznanie się z walorami leczniczymi takich uzdrowisk jak Kudowa, Solice, Cieplice, Polczyn, Zdrój itd. i przeprowadzenie następnie w Szwecji odpowiedniej propagandy na rzecz przyjazdu w celach leczniczych do Polski.

Szwecja nie dysponuje bowiem żadnymi miejscowościami leczniczymi i z tego względu jest szczególnie zainteresowana naszymi uzdrowiskami.

Wiadomości gospodarcze

Holendrzy pragną przyjechać do Polski

Jeden z dzienników holenderskich wystąpił z inicjatywą zorganizowania w lecie b. r. wycieczek do Polski. Projekt przewiduje dwie wycieczki po 250 osób każda.

Zagranica interesuje się polskimi wagonami uchylnymi

Zdolność produkcyjna Państwowej Fabryki Wag Uchylnych w Lublinie wynosi obecnie 50 wag precyzyjnych miesięcznie. Fabryka otrzymuje zamówienia nie tylko z kraju, lecz i z zagranicy, a mianowicie: z Bułgarii, Rumunii, Czechosłowacji i innych krajów europejskich.

Zbiórka maszyn rolniczych

Na Ziemiach Odzyskanych po dziś dzień na każdym kroku rzuca się w oczy mnóstwo porzuconych maszyn i sprzętu rolniczego. Wiele z tego sprzętu stanowi złom, wiele pozabawione jest poszczególnych części, po-

Ilu jest uchodźców polskich poza krajem?

WARSZAWA (PAP) — Ostatnie dane pozwalają na ustalenie cyfr, obrazujących liczbę Polaków, przebywających jeszcze poza krajem. Chodzi tylko o osoby cywilne, które znalazły się za granicą po wrześniu 1939 r.

We wszystkich strefach okupacyjnych w Niemczech jest 170.000 Polaków, w Austrii — 33.000, w Afryce — 30.000, w Libanie — 5.000 oraz w Indiach — 5.000.

Obecne nasilenie stałej akcji repatriacyjnej pozwala na przypuszczenie, że w jesieni ogromna większość tych ludzi powróci do kraju.

za tym jednak istnieje znaczna ilość takich maszyn, które po kapitalnym remoncie mogą nadawać się do użytku.

Obecnie przystąpiono do zorganizowania zbiórki tego cennego materiału. Z ramienia „Społem” akcję tę podjął już okręg szczeciński.

Nowy typ roweru

Na stoisku „Zjednoczenia Przemysłu Motoryzacyjnego” w Poznaniu zwracał uwagę nowy typ roweru „Iradam”. Rower ten budową znacznie odbiega od dotychczasowego typu: posiada prosty kadłub złożony z blachy zamiast ramy ramowej. Dzięki takiemu uproszczeniu, które daje oszczędność materiału i robocizny, rower „Iradam” jest lżejszy i tańszy, a przy tym bardzo mocny.

Walka ze szkodnictwem w aparacie aprowizacyjnym

Na wniosek Departamentu Kontroli Ministerstwa, Komisja Specjalna skazała na 5 miesięcy obozu pracy kierowników Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Radomsku, za dopuszczenie do zepsucia się 23 ton płatków owsianych. Poza tym na wniosek tegoż Departamentu dokonane zostały przesunięcia służbowe w Agencję Państwowej Centrali Handlowej w Płocku i w Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Bydgoszczy, w wyniku ujawnionych wykroczeń służbowych.

Ogółem w marcu w wyniku kontroli skierowano do odpowiednich władz 522 wnioski o ukaranie winnych za różne przekroczenia. Z tej liczby było 14 wniosków do władz prokuratorów, 21 wniosków do Komisji Specjalnej i 24 wnioski o ukaranie dyscyplinarne lub porządkowe.

Wzrastają nasze obroty morskie

Konferencja prasowa w Ministerstwie Żeglugi

WARSZAWA (PAP) — W dniu 3 b. m. minister Żeglugi Rapacki przyjął na konferencji prasowej przebywających w Warszawie dziennikarzy zagranicznych, których zapoznał z całokształtem naszej polityki morskiej.

Minister stwierdził, że po uprządkowaniu i zaspokojeniu najniezbędniejszych potrzeb naszych portów wkroczyliśmy obecnie w okres planowej i długofalowej polityki morskiej. Po Gdyni i Gdańsku uruchomiono też port w Szczecinie, mimo, iż było to znacznie trudniejsze wobec większych zniszczeń. Do sukcesów polityki morskiej przyczynia się wybitnie zapal robotników portowych i marynarzy, co wyraziło się m. in. w tym, że w maju w portach Gdyni i Gdańska osią-

nięto cyfrę 1 miliona ton przeładunku. Porty Gdyni i Gdańska nie mogą jednak zaspokoić naszych potrzeb eksportowych i dla tego port w Szczecinie jest niezbędnym ich dopełnieniem.

W dalszym ciągu min. Rapacki podkreślił doniosłą rolę mniejszych portów na Bałtyku, które odciażają 3 porty główne.

Następnie minister udzielił informacji w sprawie przedsiębiorstw morskich, których struktura oraz formy organizacyjne nie uległy żadnej zmianie i gdzie inicjatywa prywatna, zarówno krajowa, jak i zagraniczna, mają szerokie pole działania. Coraz więcej zagranicznych przedsiębiorstw zakłada swoje agencje na naszym wybrzeżu. M. in. działa już również agencja bryty-

skiego Lloyd'a. Minister oświadczył, że Polska jest nastawiona na szeroką współpracę międzynarodową, a nasz handel morski obejmuje już cały szereg państw, m. in. Związek Radziecki, Wielką Brytanię i Szwecję. Nasze transatlantyki i mniejsze statki obsługują szereg linii morskich, nie zahaczających nawet o polskie porty, np. „Sobieski”, który stale kursuje na trasie Genua — Nowy Jork.

Na zakończenie minister wspominał o naszym rybołówstwie morskim, które maksymalnie wykorzystuje możliwości połowów na Bałtyku.

Po przedstawieniu zebranym całokształtu prac morskich minister Rapacki odpowiadał na pytania dziennikarzy.

Działalność P. C. K.

w latach 1944 — 1946

Po uwolnieniu ziemi polskiej od okupanta, położenie Polskiego Czerwonego Krzyża odmieniło się radykalnie. Funkcje Zarządu Głównego PCK objął Okręg Lubelski, który zorganizował początkowo sześć Okręgów PCK: siedlecki, białostocki, rzeszowski, san domierski, lubelski oraz warszawski w części wschodniej.

Największe nasilenie ówczesnej działalności PCK dało się zaobserwować na terenie Lublina, gdzie PCK zorganizował 3 szpitale oraz 8 kuchni, które wydały w krótkim czasie 740 tysięcy porcji gorącej strawy. Z pomocy PCK korzystał głównie waleczący z wrogiem żołnierz polski. Urządzono szereg dalszych szpitali w Chełmie, Parczewie, Kraśniku i Nisku. W rejonie frontowym działały czółowki sanitarne PCK. Działalność PCK obejmowała w tym okresie cały pas przyfrontowy od Rzeszowa, poprzez Nisko, Kraśnik, Zaklików, powiat Janowski, Garwoliński, Warszawski aż do Białegostoku.

Po wypędzeniu okupanta z lewego brzegu Wisły i wyzwoleniu Warszawy poszczególne ośrodki dyspozycyjne PCK z Lublina, Miłanówka i Piotrkowa zespoliły się w Warszawie, a zarządzenie Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego i Ministra Obrony Narodowej Marszałka Michała Żymierskiego z dn. 25 kwietnia 1945 r. powołało do życia nowy Zarząd Główny PCK i ustaliło stan prawny instytucji.

Polski Czerwony Krzyż w ciągu roku 1945 zdołał nie tylko odbudować wszystkie swoje przedwojenne placówki, ale w miarę posiadania środków zorganizować nowe. Rozwój i rozmach działalności PCK w tak krótkim okresie czasu niech zilustrują następujące cyfry: w r. 1939 liczba instytucji PCK wynosiła — 316, w roku 1946 — liczba ta powiększa się do 1207 instytucji, a więc trzykrotnie więcej powstało nowych placówek sanitarnych i opiekuńczych PCK; to w ciągu zaledwie jednego roku. Ale na progu okresu pokojowego zadania, jakie stały przed Polskim Czerwonym Krzyżem, były tak olbrzymie, że zdawało się, iż instytucja ta nie będzie w stanie im poddać, zwłaszcza, że w okresie okupacyjnym i podczas Powstania Warszawskiego utraciła dosłownie wszystko.

Ustępujący wróg pozostawił miny i zgłiszcząca tysięcy wsi, i miast z Warszawy, na czemś bionym wynędzniałych i chorych ludzi, zarówno pozostających w kraju, jak i powracających z uwolnionych przez Armię Radziecką i Wojsko Polskie obozów na

terenie Niemiec. Zatrważająca śmiertelność wśród niemowląt, dochoząca w wielu wypadkach do 90% zgonów wśród niemowląt noworodzonych. A na tle tego wszystkiego, na tle ruiny gospodarczej — brak środków, żywności, lekarstw, personelu lekarskiego i pielęgniarskiego.

A jednak PCK potrafił w tym okresie najcięższym trzykrotnie zwiększyć liczbę swych instytucji w stosunku do stanu posiadania przed wojną.

Potrafił udzielić pomocy lekarskiej w mieście w październiku 1945 roku — 109.310 pacjentom, potrafił zorganizować i prowadzić 10 szpitali dla inwalidów wojennych, potrafił zorganizować 179 domów noclegowych i schronisk, z których korzystało przeciętnie miesięcznie 170 tysięcy osób, 171 kuchni i stołówek, wydawało przeciętnie dziennie 30 tysięcy posiłków, 72 punkty dla repatriantów obsługiwały przeciętnie miesięcznie 60 tysięcy osób. Biuro Informacyjne PCK udzielało informacji przeciętnie miesięcznie 23 tysiącom interesantów, zarówno polskich, jak i obcych, ponieważ w tym czasie

przez Warszawę i inne miasta polskie przewinęło się tysiące osób różnych narodowości (zwolnieni z obozów jeńcy wojenni i heftlingery).

Oprócz instytucji stałych PCK uruchomił lotne zakłady lecznicze i opiekuńcze w postaci ambulanсів ruchomych, pociągów sanitarnych które docierają na tereny najbardziej zniszczone, wymagające natychmiastowej pomocy.

Akcja świadczeń rzeczowych w postaci paczek, zawierających odciep, żywność, leki i t. p. P. C. K. objął liczbę ponad 300 tysięcy osób.

Jeden tylko Okręg Warszawski PCK zdołał udzielić pomocy w różnej formie ponad 3 milionom osób. A takich Okręgów PCK zorganizował na terenie wyzwolonego kraju i na terenie Ziemi Odzyskanych 14. W większym lub mniejszym stopniu rozwinęły one ożywioną i owocną działalność.

Równocześnie PCK nie zaniedbuje swej akcji szkoleniowej: zakłada kadry sanitarne, szkoli pielęgniarki, mobilizuje w całym kraju aparat ratowniczo-sanitar-

ny, sprawny i ofiarny. Rośnie liczba członków dorosłych, rośnie liczba Kół Młodzieży PCK, zorganizowano instytucje od szpitali do żłobków i sierocinieców, do stacji porodowych i gminnych punktów opatrunkowych, do kąpielisk i komór dezynfekcyjnych, do pociągów sanitarnych i ruchomych ambulatoriów — instytucje te coraz lepiej i sprawniej wypełniają swe zadania.

Dwuletni okres zmagania Polskiego Czerwonego Krzyża i przełamywania trudności ujął dobrze Dyrektor Amerykańskiego Czerwonego Krzyża, przebywający w Polsce w liście do Prezesa Zarządu Głównego PCK dr Kostkiewicza:

„Pan i tysiące niezmordowanych pracowników dokonywaliście cudów w wielce skutecznym wykonywaniu obowiązków, jakie na siebie przyjęliście”.

„Dosłownie: setki tysięcy ludzi bezdomnych, bezradnych, wyrzucanych z siedzib ojczystych znalazły niezbędną pomoc”.

„Wielka organizacyjna energia i zapobiegliwość służyć może przykładem każdemu z Narodowych Czerwonych Krzyży na świecie”.

Interesujące wydawnictwo

Głównego Urzędu Statystycznego

Nakładem Głównego Urzędu Statystycznego ukazał się zeszyt p. t. „Pow szechny sumaryczny spis ludności z dnia 14. II. 1946 r.”

Są to ostatecznie opracowane wyniki sumarycznego spisu ludności. Zeszyt zawiera następujące tablice: Przegląd ogólny według województw, Województwa, Powiaty, Miasta i gminy wiejskie. Ponadto znajdujemy tam skrócony alfabetyczny spis miast i gmin wiejskich. Przedmowa i uwagi wstępne Generalnego Komisarza spisuowego Zygmunta Padowicza poprzedzają wydawnictwo.

Sumaryczny spis ludności przeprowadzony dnia 14. II. 46 r., a więc w niespełna rok po zakończeniu działań wojennych oraz w okresie masowych ruchów ludnościowych na ziemiach polskich, był przedsięwzięciem niesłychanie trudnym, wymagającym dobrze zorganizowanego aparatu. Główny Urząd Statystyczny, kierowany przez prof. Szulca, zadania tego się podjął mimo poważnych strat w personelu, spowodowanych wojną i szeregi innych trudności, wykonał je z dużą precyzją w myśl najlepszych swoich tradycji. Tu należy wspomnieć, że wielu dawnych współpracowników GUS zginęło w latach okupacji, m. in. rozstrzelany został przez Niemców w Palmirach dawny kierownik Biura Pow szechnych Spisów Jerzy Heinrich.

Prace związane z organizacją i przeprowadzeniem spisu prowadzili w GUS naczelnicy wydziałów: Zygmunt Padowicz, jako Generalny Komisarz Spisowy oraz Wiktor Morawski i Zygmunt Zaremba pod ogólnym kierownictwem wiceprezesa Urzędu Kazimierza Romaniuka.

Zapisy do Wyższej Szkoły Pedagogicznej na Wybrzeżu

Państwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Gdańsku-Oliwie przyjmuje zapisy począwszy od dnia 1 czerwca b. r. na rok akademicki 1947/48. Studium jest trzyletnie i przygotowuje nauczycieli specjalistów dla szkoły podstawowej. Absolwenci zdobywają pełne prawa związane z posiadaniem dyplomu szkoły wyższej.

Zakład dzieli się na trzy wydziały: matematyczno-fizyczny, geograficzno-przyrodniczy i humanistyczny. Studenti mogą zamieszkać w internacie oraz otrzymują pełne bezpłatne wyżywienie.

Zgłoszenia przyjmuje sekretariat WSP w Gdańsku-Oliwie przy ulicy Polanki 130.

Oflara kąpielii rzecznej

W dniu 1 b. m. w miejscowości Poczesna, obok młyna Gawronieckiego, utonął Leon Kapuśk, który został porwany przez silny wir wodny. Zwłok dotychczas nie wydobyto. Poszukiwania trwają.

Pawilon książki

na Wystawie Szkolnictwa Zawodowego w Częstochowie

W Pawilonie Książki pokazano nam całokształt dorobku wydawniczego po wojnie. Obejmuje on około 2.500 pozycji.

Książki te posegregowano na działy, z których każdy ma, jako godło, dekoracyjny obraz graficzny. Np. dział bajek dla dzieci symbolizuje wróżka, dział historii — postać z podniesioną dłonią, rozsypaną wieki, przyrodę i technikę — uczony z cyrklem w ręku, geografie — kula ziemską, martyrologium polskie — miasto płożące, wojskowość — żołnierz w mundurze z książką w ręku. Te wszystkie obrazy przy wielkiej prostocie pomysłów i wykonania (podobno twórcą ich jest samouk) mają silną wymowę prymitywną, zapadają w pamięć wzrokiem i wiążą się nierozdzielnie z danym działem. Dużym zainteresowaniem cieszy się zwłaszcza dział: „Ziemia Odzyskana”.

Miejsce pod północnym oknem szczytowym poświęcono poglądowemu zobrazowaniu przebiegu powstania książki, od ciecienki zecerskiej do gotowego broszurowanego woluminu.

Stoły pod szczytem południowym zajęto kilka gablotek Biblioteki Miejskiej, zawierających stare druki z XVI wieku oprawne

w tłoczony pergamin, książki o Jasnej Górze i Częstochowie, wreszcie dział „Oprawa książki”, dający pojęcie o pięknych okładkach przedwojennych.

Wystawa Książki Polskiej stanowi nieocenione źródło informacyjne dla nauczycielstwa, młodzie

ży szkolnej, literatów, pracowników oświatowych, kulturalnych i społecznych, dla miłośników książek, w ogóle dla każdego obywatela, który ocenia należyte wartości książki w życiu człowieka i społeczeństwa.

S. P. O.

Sąd Pracy działa

Od kilku miesięcy czynny jest w Częstochowie Sąd Pracy (Kilińskiego nr 10), w którego kompetencji leży rozstrzygnięcie wszelkich sporów, wynikłych skutkiem niedotrzymania przez strony umówionych warunków o pracę lub rozpatrywanie spraw wynikłych z nieprzestrzegania przez pracodawców obowiązujących ustaw, traktujących o czasie pracy i zapłać za poszczególne czynności, jak np. urlopy, odszkodowania, godziny nadliczbowe itp.

Ostatnia sesja Sądu Pracy miała miejsce w dniu 18 kwietnia b. r. W czasie niej między innymi rozpatrywaną była sprawa z powództwa Heleny Cywińskiej przeciw Państwowemu Przedsiębiorstwu Transportowemu o 3.300 zł sumę należną Cywińskiej za pracę.

W 1945 roku w miesiącu lipcu Cywińska otrzymała list z Państwowego

Przedsiębiorstwa Transportowego powiadomiaczy ją, że zostaje zwolniona z pracy w wyniku reorganizacji biura. Cywińska wówczas zwróciła się pismem o wypłatę należnej jej jako pracownicy umysłowej 3-miesięcznej odpłaty. Kierownictwo odpowiedziało, że ma zamiar w ciągu 3 miesięcy nadal korzystać z jej pracy. Cywińska nie zgodziła się na takie załatwienie sporu, kierując sprawę na drogę sądową, uzasadniając swe postępowanie, że umowa została już rozwiązana z chwilą powiadomienia jej o tym przez pracodawcę. Sąd uznał pretensje Cywińskiej za słuszne i skazał Państwowe Przedsiębiorstwo Transportowe na zapłatę 3-miesięcznego wynagrodzenia w sumie 3.600 złotych i 8 proc. od tej sumy licząc od dnia 18 kwietnia 1945 roku oraz zwrot kosztów obrończych w wysokości zł 600.

Podsuchane

Za pawilonem „leśnym”, nieco w prawo, znajduje się pawilon przeznaczony na wystawę książek polskich wydrukowanych już po wojnie. Wewnątrz pawilonu leżą na stołach setki książek, poukładanych działami, by zwiedzający mieli możliwość łatwego odszukania tych książek, które ich najbardziej interesują. Tuż przy wejściu, ławeczka na pawilonie dla dyżurującego kolegi księgarza i na czas wystawy zaangażowanej koleżanki. Obok ławeczki, na stole przy książkach, znajduje się „księga pamiątkowa”, w której wpisują się wszyscy zwiedzający.

— Przepraszam panią, czy te książki są na sprzedaż? — zapytuje siedmioletni miłośnik książek.

— Nie kochanie. Każdą z tych książek możesz nabyć w księgarni.

— A widzisz, mówiłam ci. — wtrąca się mamusia — A nie chciałeś mi wierzyć.

Małec z kwaśną miną odchodzi. On chciałby już mieć „Podróżę Guliwewa”. A mamusia gotowa się jutro rozgniewać.

— Pan będzie łaskaw wpisać się do księgi pamiątkowej. Bardzo proszę. — zwraca się koleżanka do starszego pana.

— A na co to potrzebne?

— Chcielibyśmy obliczyć ilość zwiedzających.

— Ostatecznie mogę — Bierze pióro, patrzy na książkę, spoziera na stołówek, by się przekonać czy nie wisi przy niej włos, bo przecież nie wypada podpisać się z kłosem, jak sztubak.

Wchodzi kilka kobiet wiejskich. Zatrzymały się nagle w drzwiach i rozglądają się po pawilonie. Patrzają w lewo, potem w prawo, wreszcie wychodzą.

— Chodźmy stąd, — mówi jedna z nich — Tu niema ławek.

Po chwili wchodzi młodzieniec z zarzuconą marynarką na ramionach. Prawa ręka utonęła w kieszeni od spodni, druga ręka podnosi do ust palącego papierosa. Spojrzył w lewo władczy wzrokiem i skierował się do stołów na prawo.

— Może pan będzie łaskaw zgasić papierosa, bo tutaj nie wolno palić.

Młodzieniec stanął, zmarszczył czoło i bez słowa wyszedł.

— Pewnie się obraził. — domyśla się koleżanka.

— E, dlaczego miałby się obrazić. Wróć tutaj po wypaleniu papierosa.

Ale tego dnia nie przyszedł.

— Halo! Chłopcze! Co ty tam wyznosisz?

— Ja... ja... właśnie wziąłem ją, bo nie mam co czytać.

— Pokaż-no, co to za książka?.. To taką lekturę wybrałeś sobie do czytania? Przecież ty nawet nie wiesz, co to jest trygonometria!

Sądę, że chciał ją „opylić”, by mieć pieniądze potrzebne do zapłaćcenia biletu na mecz. Na marginesie tego spostrzeżenia, chciałbym się podzielić uwagą z księgarzami, że w Poznaniu był doskonały środek na złodziei książek. Księgarnie i antykwarnie w Poznaniu nie kupiły książek od sprzedawcy, dopóki ten nie okazał dowodu osobistego.

W specjalnie do tego celu przeznaczoną książkę wpisywano tytuły książek zakupionych i nazwisko z adresem sprzedającego. Okradzionemu łatwo było dociec kto jest sprawcą kradzieży. Można by i u nas to przeprowadzić.

Młoda nauczycielka prowadzi około 20 dzieci obojga płci. Obeszła z nimi kilka stołów i zwraca się do wychowanków:

— Chodźcie już, dzieci. Wychodźmy.

— Przepraszam panią. Może zechce pani obejrzeć te książki. — zatrzymuje koleżanka nauczycielkę wskazując jej

przeciwną stronę stoiska. — Są tam książki dla dzieci i młodzieży, a po tamtej stronie jest dział książek pedagogicznych, które niewątpliwie...

— Bardzo dziękuję. Nas więcej interesuje Teatr.

— To proszę wpisać szkołę do księgi pamiątkowej. — mówiąc to, wręczyła nauczycielce katalogi księgarskie.

— Ile płacę za to?

— Rozdajemy bezpłatnie.

Na częste zapytania zwiedzających trzeba rzeczowo odpowiedzieć. A pytania są różne. „Jaką ukazała się ostatnia książka Meissnera?”. „Ile kosztuje „Napoleon”? „Czy te książki, to z samej tylko Częstochowy, czy też z całej Polski? Chyba Częstochowa takiej ilości nie posiada?”. Czy anatomia patologiczna wyszła już z druku?”. „Co oznacza ta fotografia?”. Znajdowała się ona w dziele „Tak powstaje książka”. Tym razem nie można było zadowolić pytającego jednym słowem, czy też jednym zdaniem. Trzeba było objaśnić go dłuższym wykładem na ten temat.

Dwóch młodzieńców stanęło w drzwiach, a przy nich oparli się o ramie 9-letni chłopiec.

— Niech panowie się wpiszą do księgi — mówi do nich małec, zadzierając głowę do góry. — Wystawy nie musi się oglądać. Niech panowie się wpiszą, — doradza kusiciel.

Podchodzą więc do stołu, by zostać w księdze autografy.

— Przepraszam panów. Może panowie zechcą wpierw obejrzeć książki, a potem mogą się panowie wpisać.

Książek oczywiście nie oglądali, bo szukali napewno ławek, by trochę odpocząć. Uśmiechnięci odeszli, nie zamierzając pióra w atrament.

Ta „księga pamiątkowa” przyciąga wielu ludzi. Szczególnie młodzież skwapliwie chwytą za pióro i mniej lub więcej wyrobionym podpisem uwiecznia ślad swej bytności na wystawie. Obserwując miny piszących, można się doskonale bawić. Obiektyw aparatu filmowego mógłby wiele ciekawych zdjęć wykonać.

Niech Szanowni Czytelnicy nie sądzą, by opisane fragmenty odnosili się do wszystkich zwiedzających i że tylko ci nieliczni zwiedzali wystawę. Skądże! Zwiedzających było bardzo wielu, jednakże mówię o tych, którzy z zaciekawieniem przypatrywali się książkom, byłoby dość nudne.

Na zakończenie tego artykułu, chciałbym zwrócić uwagę Kieleckiemu Kołu Związku Księgarzy, by odwróciło kolejność eksponatów i fragmentów z działu „Tak powstaje książka”. Przeważnie zwiedzający, kierując się w prawa stronę od wejścia pawilonu w wymienionym dziale widzą powstanie książki od końca. Em B.

L. Pietraszewski zwycięża w Ogólnopolskim Wyścigu Jubileuszowym Victorii Łazarczyk w pierwszej dziesiątce

Wyścig jubileuszowy Victorii był obok obdętego, na parę lat przed wojną biegu na przełaj o mistrzostwo Polski (Łazarczyk zdobył wtedy wicemistrzostwo) największą imprezą kolarską, jaką widziała Częstochowa. Zgromadził on doborową stawkę 32-ch zawodników, z których większość stanowiła elitę kolarstwa polskiego.

Impreza została przeprowadzona w wzorowo, a kolarze wykazali świetną formę uzyskaną dzięki obozowi kondycyjnemu w Szczecinie.

Startu honorowego na stadionie Victorii dokonali wiceprezes PZ Kol. Przybytniewski, który podkreślił zasługi KOS Victorii 1922 na polu krzewienia kolarstwa także znaczenie biegu zakwalifikowanego przez PZKOL, jako jedna z eliminacji do wyłonienia reprezentacyjnej drużyny Polski. Start lotny nastąpił obok Trzech Krzyży na ul. Warszawskiej i od razu kolarze nadali biegowi szybkie tempo, które chwilami, przy likwidowaniu ucieczek, dochodziło do 42 km na godzinę.

Radomsko minęła jako czołówka zwarta grupa w sile 23 zawodników, na czele której znajdowali się Wójcik, Badon, Grynkiewicz i Motyka. Łazarczyk z Victorii

utrzymuje się stale w tej grupie, a nawet mija półmetek za Rozprą jako pierwszy. Po nawrocie Wójcik inicjuje ucieczkę i wywija zuje się ożywiona pogoń za nim, w czasie której Łazarczyk nie wytrzymuje tempa i zostaje w tyle.

Grupa prowadząca przersedza się teraz coraz bardziej i w chwili wjazdu do Częstochowy liczy już tylko 8 zawodników. Po walce finiszowej w obrębie fabryki Union Textile zwycięzca wyścigu zostaje Pietraszewski Lucjan (DKS Łódź) w b. dobrym czasie 4 g. 15 min. 4 sek., przed Napierałą (Sarmata Warszawa) — 4,15, 06, 3) Wójcik (SKP Warszawa), 4) Wiśniewski (Sarmata W-wa), 5) Wrzesiński (ZZK W-wa), 6) Motyka (KTK Kraków), 7) Gabrych (Garbarnia Kraków), 8) Wojciechowski (KPZjednoczone Łódź), 9) Grynkiewicz (LKS), 10) Łazarczyk (Victoria Częstochowa), 11) Wydarkiewicz (Stomil Poznań), 12) Stolarek (Naprzód Łódź), 13) Badon (RKS Kraków), 14) Ritter (KKS Bydgoszcz), 15) Wojciech (DKS Łódź), 16) Vogt (Stomil Poznań), 17) Bański (Sarmata W-wa), 18) Rzeźnicki (SKP W-wa), 19) Radwański (Victoria), 20) Kudlak (SKP W-wa).

Na 32 startujących zawodników ukończyło bieg 20-tu. Zwycięzcę

ostatniego biegu w Szczecinie, Rzeźnickiego, prześladował pech, na trzecim i dwudziestym kilometrze przebił Rzeźnicki gumy, wskutek czego odbył 147 km. samotnie. Podobny los spotkał M. Pietraszewskiego.

Różnica czasu pomiędzy ósmioma pierwszymi zawodnikami, którzy stanowili czołówkę wyścigu, były minimalne, a przeciętna osiągnięta przez zwycięzcę Pietraszewskiego L. — 35 km/godz. — jest najlepszym rezultatem tego rocznym.

Sędzią głównym był wiceprezes sportowy Polskiego Związku Kolarskiego, Przybytniewski, a kapitanem wyścigu — Czernik.

Dla 15-tu pierwszych zawodników Victoria przygotowała nader cenne nagrody — puchar i rower dla zwycięzcy, kupony materiałów na garnitur, zegar stojący, ramy rowerowe, dełki, kryształ, statuetki i t. d.

Wykaz ofiarodawców umieścimy jutro.

Wyścig cieszył się b. dużym zainteresowaniem wzdłuż trasy i miał ciekawy przebieg.

Dziesiąte miejsce uzyskane przez weterana Victorii Łazarczyk jest znacznym sukcesem, gdyż dzięki zdobytym punktowi Łazarczyk nie tylko wchodzi na tegoroczną listę kolarską, ale ma prawo uczestniczyć w następnym wyścigu eliminacyjnym.

Bieg śródowny był godnym uświetnieniem i zakończeniem imprez z okazji Jubileuszu 25-lecia KOS Victorii 1922. Obecnie klub ten rozpoczyna nowy okres istnienia, toteż wraz z wszystkimi sportowcami życzymy mu jak najpomyślniejszego dalszego rozwoju.

Przemysł prywatny w walce ze spekulacją i zwyżką cen

W ślad za deklaracjami organów samorządu gospodarczego i za oświadczeniem Władz o włączeniu zorganizowanego w samorządzie gospodarczym legalnego przemysłu i handlu do walki ze spekulacją i zwyżką cen. Zarząd Zrzeszenia Przemysłu Papierniczo-Przetwórczego przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Częstochowie zawiadomił w dniu 31 maja b. r. Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Częstochowie i Komisję Specjalną do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem

Smutny rezultat wiejskiego wesela

W dniu 1 czerwca b. r. w czasie bójki na weselu we wsi Rzeżowice znani awanturnicy 3 bracia Wilczyńscy zadali ciężkie uszkodzenia ciała 7 osobom, a mianowicie: Maldziakowi Władysławowi — lat 43, Bubicz Weronice — lat 50, Włodarczykowi Andrzejowi — lat 50, Wajs Emmie — lat 44, Buczkowi Piotrowi, Michalskiemu Zygmuntovi i Włodarczykowi Antoninie. Wszystkich wymienionych musiano przewieźć na kurację do szpitala, gdzie Bubicz Weronika zmarła. Sprawców aresztowano, dochodzenie w toku.

Płoną zagrody wiejskie

W Koziegłowach, pow. Zawiercie w zabudowaniu należącym do niejaka Ignacego powstał pożar, który szybko przerzucił się na sąsiednie zabudowania ogarniając 6 domów mieszkalnych, 4 stodoły, 7 obór i inne budynki gospodarcze. Straty wynoszą 42.230 zł wartości z roku 1939. Akcję ratowniczą utrudniały częste wybuchy amunicji, która była nagromadzona w piwnicy domu Żaka. W zgłiszczach znaleziono karabin i większą ilość łusek, nadto w innym budynku znaleziono 5 ton farb, które zostały prawdopodobnie wyszabrowane ze składów niemieckich. Dochodzenie w powyższej sprawie prowadzi Prokuratura Sądu Okręgowego w Częstochowie.

Milicjant postrzelił napastnika

Referenta M. O. Całusa Macieja, jadącego na ryby rowerem w towarzystwie swego kolegi, zacementował w miejscowości Grabówka znany awanturnik Zdzisław Wachelka, który usiłował pobić milicjanta. Całus w obronie własnej użył broni, raniąc napastnika w ramię, skutkiem czego ten po kilku minutach zmarł. Złoki przewieziono do kostnicy przy szpitalu N. M. Panny w Częstochowie. Dochodzenie prowadzi Prokuratura Sądu Okręgowego w Częstochowie.

Gospodarczym — Delegatura w Częstochowie, że miejscowe wytwórnie zeszytów: J. Ferens, Częstochowa-Garibaldi 17, W. Nagłowski i S-ka Częstochowa, Aleja N. M. Panny 8, B. Sowier, Częstochowa, Aleja N. M. Panny 18 i P. Wyleżalek, Częstochowa, Aleja N. M. Panny 79, zgłaszając swój współdział w walce z drożyzną ustaliły detaliczną cenę wyrobionych przez siebie zeszytów z papieru piśmiennego na 9,50 - zł za sztukę.

Zebrań powołało nowy Zarząd, w skład którego weszli ob. ob. Kaźmierczak Józef, Dewor Wilhelm, Wazja Karol, Baran Roman, Laskowska Genowefa, Gulińska Leokadia, Pałasz Bolesław, Zagadło Jan. Wybrano także Komisję Rewizyjną w składzie ob. ob. Ściubilecki, Sieczko, Radłowski, Grzegorzewski i Chudy. Delegatem na ogólnokrajowy walny zjazd R. T. P. D. w Warszawie wybrano jednogłośnie ob. ob. Józefa Kaźmierczaka.

Po zebraniu spotkała członków miła niespodzianka, a mianowicie wyświetlono film z zeszłorocznej akcji kolonii letnich, które odbyły się w Romanowie.

Na co skarżą się nasi czytelnicy?

Zdradzieckie pułapki na chodniku

Na odcinku II Alei na chodnikach znajdują się blachy zakrywające ścieki. Blachy te stale są poprzewracane w ten sposób, że trzeba bacznie uważać, aby się nie potknąć. Byłem świadkiem dwóch wypadków tego rodzaju z przykrymi skutkami dla ludzi, którzy się przewrócili. W jednym wypadku kontuzje były bardzo poważne. Czy nie daloby się tych „pułapek“ zlikwidować?

Z poważaniem St.

— o —

Odpowiadamy naszym czytelnikom

Halina z Tel-Avivu. List otrzymałszy. Wiadomości, o których nam Obywatelka pisze są nam, niestety, dobrze znane. Wiemy również, że ludzie z obozu Andersa sami postawili się poza nawias społeczeństwa polskiego i nie chcielibyśmy, aby ich sądy utożsamiano z przekonaniem społeczeństwa polskiego, znajdującego się w kraju.

Z życia kulturalnego

Konkurs na utwory chóralskie

Zarząd Główny Wlkp. Związku Śpiewaczego w Poznaniu ogłasza, z okazji 55-lecia założenia, konkurs kompozytorski utworów na chóry męskie i mieszane a capella. Utwory powinny być oryginalne, dotąd nigdzie nie wykonywane i nie drukowane, do tekstów literackich. Czas trwania utworów do 8 minut. Partycja utworów nie może być pisana ręką kompozytora.

Ustala się dwie grupy nagród. Jedną dla utworów na chór męski, drugą na chór mieszany. Nagrody w każdej grupie są równorzędne i to: pierwsze po 15.000 zł, drugie po 10.000 zł, trzecie po 5.000 zł oraz po dwa odznaczenia. Utwory nagrodzone i wyróżnione stają się własnością Wlkp. Związku Śpiewaczego.

Utwory należy przysyłać wraz z zamkniętą kopertą, w której musi być adres z nazwiskiem kompozytora i która opatrzona będzie godłem jakim oznaczona będzie partycja utworu, do Sekretariatu Wlkp. Związku Śpiewaczego, Poznań, ul. Półwiejska 35, m. 5 do 31 sierpnia b. r.

Rozstrzygnięcie konkursu i rozdanie nagród nastąpi 5 października b. r. tj. podczas zjazdu Kół Śpiewających Wlkp. Zw., który odbędzie się celem uczczenia 55-lecia istnienia.

Turniej szachowy PPR

Zawiadamia się wszystkich tych, którzy zgłosili swój udział w turnieju szachowym i w grze w warcabę, aby przybyli w sobotę dnia 7 b. m. o godzinie 18 do lokalu Komitetu Śródmieście PPR i Aleja 9.

Imprezy artystyczne na Wystawie Szkolnictwa Zawodowego

Piątek 6. VI. godz. 17. — Występy ucz. Pryw. Gimn. i Lic. SS. Nazaretanek.

Godz. 19. — Podwieczorek rybnym z udziałem chóru rewellersów Rolanda

Sobota 7. VI. godz. 17. — Widowisko regionalne w wykonaniu zespołu Państw. Lic. Gospodarstwa Wiejskiego w Chyliczkach.

Godz. 20. — Opera narodowa „Krawiacy i Góralscy” w wyk. Teatru Robotniczego fabry. Warta — na ogólne żądanie publiczności.

Niedziela 8. VI. — godz. 17 i 20 — Widowisko ludowe w wykonaniu zespołu Państw. Lic. Gosp. Wiejsk. w Chyliczkach i zespołu Gimn. Rolnicz. z Woj. Dolno-Śląskiego.

TEATR WIEJSKIE

TEATR WIELKI „DWA TEATRY”

Dziś, w piątek 6 bm. o godz. 19.30 niezwykle interesująca, pełna głębokiej treści, najnowsza sztuka Jerzego Szaniawskiego p. t. „Dwa Teatry” w reżyserii jednego z największych współczesnych reżyserów polskich Edmunda Wiercińskiego. Inscenizację plastyczną projektował mistrz Andrzej Pronaszko. Ilustracje muzyczne Witolda Krzemienieckiego wykona doborowa orkiestra kameralna M.S.O. pod batutą Alojzego Klucznika. Obsadę stanowią: Dunajewska, Kalinowska, Korolewicz, Marso, Pachonka, Smółka, Wodńska, Borkowski, Dobrowolski, Kwiatkowski, Leński, Łodźński, Mielczarek, Mieczysławski, Patuszkiewicz, Rusek, Sarnowski, Stanisławski i Szymborski.

Kasa Teatrów czynna od godz. 10-jej do 13-jej i od 15-jej do rozpoczęcia przedstawienia. Tel. kasy 21 61.

Kinoteatry

Kino „Wolność” Wspaniałe arcydzieło filmowe w ośmiu odcinkach barwnych naturalnych produkcji amerykańskiej p. t. „Jesse James”.

Początek seansów 16, 18 i 20-ty.

Kronika

Uwaga, poszukujący pracy!

Obwodowy Urząd Pocztowy Częstochowa 1 zatrudni kilku pracowników umysłowych i fizycznych.

Kandydaci mogą zgłaszać się z kartą skierowania Urzędu zatrudnienia w sekretariacie Urzędu Pocztowego pokój Nr 127 w godzinach urzędowych od 8 do 15-jej.

Ważne dla lekarzy

Zarząd Tow. Lekarskiego zawiadamia Kolegów Lekarzy, że zebranie Towarzystwa odbędzie się w sobotę, dnia 7 czerwca b. r. o godzinie 20 w lokalu własnym.

Porządek dzienny:

1) Pokazy chorych przeprowadzają: dr Dziubiński, dr Ferens, dr Karczewski, dr Dreyza.

2) Sprawy ogólnolekarskie.

Udział wszystkich kolegów konieczny.

Nowy oddział firmy „Bata”

Jak się dowiadujemy w tych dniach otwarty został drugi w naszym mieście sklep popularnej firmy „Bata” przy ulicy Strzałackiej 27 (Rynek Narutowicza). Sklep dostarczać będzie ludności towarów włókienniczych i obuwia po cenach najniższych, ustalonych przez czynniki państwowe. Nabywać towary mogą poszczególni obywatele, zakłady pracy i Związki Zawodowe. Mamy nadzieję, że właśnie otwarcie nowej placówki w tej dzielnicy przyczyni się do skuteczniejszej walki ze spekulacją.

Towarzyski pokaz propagandowy spożycia ryb morskich

Centrala Rybna w Warszawie organizuje towarzyski pokaz propagandowy spożycia ryb morskich, który odbędzie się dnia 6 czerwca b. r. o godzinie 19-jej w Kawiarni Wystawowej Wystawy Szkolnictwa Zawodowego w Częstochowie.

Prenumerata znaczków pocztowych dla celów filatelistycznych

Z dniem 1 maja poczta Polska wprowadziła prenumeratę znaczków pocztowych dla celów filatelistycznych. Prenumerata obejmuje wszystkie rodzaje znaczków pocztowych. Prenumerata ważna jest w ciągu roku. Prenumerator może abonować 1—4-ch znaczków pocztowych tego samego rodzaju.

Przystąpienie do prenumeraty następuje za pomocą pisemnego zgłoszenia, które przyjmują wszystkie Urzędy Pocztowe i Poczto-Telekomunikacyjne.

Wielka Wenta Harcerska

Koło Przyjaciół Harcerzy przy 1-iej Częst. Drużynie Harcerskiej urządza w dniu 7 czerwca 1947 r. od godz. 15-jej do 22-jej na dziedzińcu Gimnazjum i Liceum im. H. Sienkiewicza (Aleja Nr 58) Wielką Wentę Harcerską z atrakcjami. W programie: loteria fantowa, wyścigi, strzelnica, poczta japońska itp. Bufet bezalkoholowy na miejscu. Przygrywa orkiestra harcerska. Na zakończenie o godz. 21-jej ognisko harcerskie.

— o —

Dyżury aptek

W tygodniu od dnia 2 do 8 czerwca dyżurują następujące apteki. S. Mejszter, Al. Wolności nr 23, L. Zielińskiego — Rynek Narutowicza nr 40, J. Ruprecht — ul. Narutowicza nr 170 tylko od godz. 8 — 19-jej.

RTPD troszczy się o dzieci

Z walnego zebrania członków Robotniczego Tow. Przyjaciół Dzieci

W dniu 28 maja b. r. w sali PPS (Kopernika 6) odbyło się roczne walne zebranie członków Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Zebranie zajął ob. poseł Kaźmierczak — przewodniczący miejscowego oddziału R. T. P. D., witając obecnych i wyrażając radość z powodu tak licznej przybycia członków, co jest dowodem, że Towarzystwo, mające za główne zadanie opiekę nad dzieckiem robotniczym, zyskało sobie zaufanie i popularność. Referat o celach i zadaniach Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci wygłosił przybyły z Kiele delegat Zarządu Wojewódzkiego R. T. P. D. ob. prof. Romczyk.

Ostatnia wojna — mówił — dokonała wielkiego dzieła zniszczenia, wiele domów, dróg, mostów, wsi i miast zostało zburzonych przez okupanta hitlerowskiego. Jakkolwiek olbrzymie są te zniszczenia, wszystko to da się na przestrzeni czasu odbudować. — Powstaną nowe, jeszcze piękniejsze miasta i wsie, wybudujemy nowe mosty i drogi, ale nie namie wróci strat najboleśniejszych, nie nie przywróci do życia wymordowanych ludzi. Niemcy zdając sobie sprawę, że najważniejszą dla każdego państwa jest czołowiek, który przezwyciężając siły przyrody, urządza życie, wznosi wsie i miasta, buduje domy i fa-

briki, z konsekwencją zmierzali do biologicznego wyniszczenia naszego Narodu.

Największą krzywdę wyrządzono dzieciom, którym zabito rodziców. Mamy obecnie w Polsce wielką ilość sierot i półsierot, z czego tylko 10% dzieci jest zdrowych. Musimy stwierdzić, że pod tym względem okupant niestety swój cel osiągnął, niszcząc dzieci fizycznie i deprawując je moralnie. Jest to jeszcze jedno wielkie niebezpieczeństwo, które musimy zwalczyć, ratując zdrowie dzieci i wychowując. Rząd doceniając powagę zagadnienia, już w roku 1944 reaktywował Rob. Tow. Przyjaciół Dzieci i uznając je za instytucję wyższej użyteczności publicznej, zlecił troskę nad dzieckiem. Dziś R. T. P. D. działa już na terenie wszystkich województw organizując schroniska i domy dziecka, otwierając przedszkola i szkoły, opiekując się sierotami i czuwając nad zdrowiem dzieci robotniczych. Mimo, że już wiele zostało wykonane, bardzo dużo pracy jeszcze trzeba wykonać, aby osiągnąć cel, jaki sobie postawiło Robotnicze Tow. Przyjaciół Dzieci. Dlatego każdy obywatel powinien znaleźć się w szeregach R. T. P. D., aby cel można było zrealizować jak najszybciej.

W dalszym ciągu zebrania składowe były sprawozdania z dzia-

łalności częst. Oddziału R. T. P. D. z których wynika, że mimo trudnych warunków czynne są dwa przedszkola, urządzono kolonie letnie dla dzieci, klub dziecięcy itd. Towarzystwo w wyniku wojny poniosło straty, sięgające wysokości około 35.000 zł — wartości z 1938 roku, tracąc posiadany sprzęt, pomoce naukowe, naczynia, pościel, bieliznę itp. Wielu z działaczy zginęło w obozach i więzieniach hitlerowskich, co w poważny sposób musiało odbić się na pracy reaktywowanej organizacji. Dzisiaj organizacja liczy ponad 200 członków i notuje się stały jej wzrost.

Zebrań powołało nowy Zarząd, w skład którego weszli ob. ob. Kaźmierczak Józef, Dewor Wilhelm, Wazja Karol, Baran Roman, Laskowska Genowefa, Gulińska Leokadia, Pałasz Bolesław, Zagadło Jan. Wybrano także Komisję Rewizyjną w składzie ob. ob. Ściubilecki, Sieczko, Radłowski, Grzegorzewski i Chudy. Delegatem na ogólnokrajowy walny zjazd R. T. P. D. w Warszawie wybrano jednogłośnie ob. ob. Józefa Kaźmierczaka.

Po zebraniu spotkała członków miła niespodzianka, a mianowicie wyświetlono film z zeszłorocznej akcji kolonii letnich, które odbyły się w Romanowie.

OFERTA KS RAKOVNIK (CZECHOSŁOWACJA)

Do PZPN wpłynęła za pośrednictwem Poselskiego R. P. w Pradze propozycja rozegrania przez SK Rakovník — w okresie od 3 do 16 sierpnia b. r. kilku spotkań międzynarodowych. Wymieniony klub brał w ostatnich latach dwukrotnie udział w rozgrywkach ligi państwowej, w 1945 roku był wspólnie ze Slavią Praga finalistą turnieju o puchar „Oswobodzenia”. Towarzystwa pragnące wejść w kontakt z SK Rakovník, zechcą przesłać do PZPN swoje propozycje, nie kolidujące z rozgrywkami o mistrzostwo.

DANE O ZAWODNIKACH PRZYBYWAJĄCYCH Z ZAGRANICY

Zawodnicy, którzy powracają do Polski po kilkuletniej nieobecności względnie drogą repatriacji — obowiązani są do karty zgłoszenia zawierającego krótkie oświadczenie stwierdzające w jakim klubie zagranicą zawodnik brał udział, pozycję w drużynie, czasokres gry zagranicą, oraz nazwę klubu wzgl. jednostki wojskowej lub obozowej.

POTRÓJNY ZWYCIĘZCA W JEDNYM DNIU

Nowy Jork. — Na zawodach lekkoatletycznych w Durham, Richmond Morcom, najszybszy lekkoatleta Ameryki, wygrał w ciągu jednego dnia trzy konkurencje, a mianowicie: skok o tyczkę — 4,27, skok wzwyż — 1,96 m., skok w dal — 7,24.

PORAŻKA PAULINY BETZ

Zeszłoroczna mistrzyni Wimbledonu, Paulina Betz nie czuje się dobrze w roli zawodowej tenisistki. Już po raz drugi poniosła ona porażkę, przegrywając z Sarą Pamhrey — Cooke 4:6, 6:1, 5:7. Ostatnią swą porażkę Betz poniosła na zawodach w Chatham. Obserwatorzy stwierdzają, że Betz grała zupełnie bez ambicji i nie przypominała niczym bezkonkurencyjnej przed rokiem i najlepszej na świecie tenisistki.

CKS BUDUJE KORTY TENISOWE

Miejska Rada WF i PW zgodziła się na wybudowanie przez Częstochowski Klub Sportowy na terenie obok Pływalni Miejskiej 2 kortów tenisowych.

Budowę tych kortów rozpoczyna CKS już w dniach najbliższych.

PRZED SPOTKANIEM

ŚLĄSK — CZĘSTOCHOWA

Do spotkania międzyokręgowego Śląsk — Częstochowa w piłce ręcznej, jakie odbędzie się w Katowicach w ramach Święta Sportu Śląskiego dnia 14 i 15 b. m. kapitan Związkowy Częstochowskiego OZPR wyznaczył następujące zawodniczki: Mularczyk, Opara, Mielczarek (Victoria), Jarzabek, Derlich (Skra), Kukulska, Buczyńska, Walarowska, Nowosielska (CKS) oraz zawodników: Roguskiego, Szczęsnego, Florczyka (Victoria), Szymonika (Blachownia), Gajczyka L. (Lot), Jabłońskiego, Gordona, Piegę St., Piegę M., Wadowskiego (CKS), Malika i Klamę (Legion).

Treningi odbędą się w dniach 6. 9 i 12 b. m. o godz. 19 na boisku w parku 3 Maja pod kierunkiem instruktora Z. Wójcika.

Program rozgłośni polskich

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Sobota

6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Gimnastyka poranna. 6.30 Muzyka. 6.57 Sygnał czasu. 7.02 Muzyka. 7.15 Wiadomości poranne oraz przegląd prasy stoł. 7.35 Program na dzień bież. 7.40 Muzyka. 8.30 Informacje ogólnopolskie. 8.40 Skrzynka P.C.K. 8.50 Aud. szkolna. 8.55 — 15.00 Przerwa. 15.00 „Melodie Świata”. 15.25 Z życia kulturalnego „O twórczości malarstwa prof. Bronisława Jamontta”. 15.30 Skrzynka techniczna. 15.40 Utwory E. Griega. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.12 Muzyka rozrywkowa. 17.00 „Tu mówi Śląsk”. 17.15 „Przy sobocie po robocie”. 18.45 Aud. dla wsi. 1) „Jak prowadzić wychów cieł” — pogadanka inż. Mieczysława Kwasieborzkiego; 2) Aktualności. 18.55 Pogadanka gospodarcza. 19.05 Z zagadnień życia pracy — pogadanka inspektora Bama. 19.15 Muzyka rozrywkowa. 19.57 Sygnał czasu. 20.02 Dziennik wieczorny. 20.20 „Sprawy i ludzie”. 20.30 10-ta audycja z cyklu „Trza fortepianowe”. 21.00

„Siedem dni” — 21.25 „Nasze pieśni”. 21.45 Aud. rozrywkowa. „Wesoła podróż”. 22.00 Kwadrans prozy „Popioły” Stef. Żeromskiego. 22.15 Aud. Orkiestry Tanecznej P. R. 23.00 Ostatnie wiad. dziennika. 23.15 Program na dzień następny. 23.25 VIII aud. z cyklu „Dawna muzyka” „Anthologie Sonore”. 23.55 Wiad. z ostatniej chwili i sygnał czasu. 24.00 Hymn.

Rozrywki umysłowe

ŁAMIGŁÓWKA CYFROWA

ulożył L. S. Iwański

W kwadraty wpisać cyfry od 1 do 9 tak, aby we wszystkich kierunkach zliczone trzy cyfry daly sumę 15.

Rozwiązania prosimy nadsyłać do środy włącznie pod naszym adresem: Aleja 52, Redakcja.

PRZYSŁOWIA

Z podanych sylab ułożyć popularne przysłówia.

1. No — w — my — re — ga — re — je — sie — ge — ka — no — ke — ra.

2. Gie — to — lo — czyn — bie nie — nie — co — mu — mi — dru.

3. Le — ko — aka — wo — chy — za — cze — drze — po — na — i.

Za dobre rozwiązania, które prosimy nadsyłać do środy przyszłego tygodnia, Redakcja przysła cenne nagrody.

Rozwiązanie Logogryfu z Nr 126 „Głosu Narodu”

O	p	t	y	K
K	a	k	a	O
O	r	k	a	N
P	a	r	k	I
A	r	e	n	A
N	o	t	y	T
S	i	w	r	U
K	w	a	r	C
I	m	a	s	Z
E	t	a	p	Y

OKO PAŃSKIE KONIA TUCZY

Nagrody otrzymują: I-ga Lusja Gumińska — książkę p. t. „Nad czarną wodą”, II-ga Cichoniówna Elżbieta — bezpłatną prenumeratę „Głosu Narodu” na okres 1 miesiąca.

Kupon dla rozwiązujących

ś. p.

z Rymkiewiczów

Maria Baranowska

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 5-go czerwca 1947 roku, przeżywszy lat 69.

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok z domu żałoby przy ul. Waszyngtona 76 do kościoła św. Rodziny, nastąpi w sobotę, dnia 7-go czerwca o godz. 15-ej, po czym odbędzie się pogrzeb na cmentarzu na Kulach.

Msza św. za spokój duszy Zmarłej odprawiona zostanie dnia następnego tj. w niedzielę o godz. 9-ej rano w Katedrze.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i osoby życzliwe pamięci Zmarłej pogrzebi w ciężkim bólu i smutku

maż, córki, synowie, synowe, zięciowie i wnuczki.

W dniu 3 czerwca 1947 roku zmarł śmiercią nieoczekiwaną

ś. p.

BRUNO KABUS

współwłaściciel i członek Zarządu firmy „Łączność” Sp. z ogr. o. w Częstochowie

W Zmarłym tracimy miłego i oddanego Kolegę.

Cześć Jego pamięci!

„ŁĄCZNOŚĆ”

ś. p.

Tadeusz Wiesław PAPUSZKA

najukochańszy nasz Syn, Brat i Bratanek, urodzony 12.7.1923 roku, zasnął w Panu po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach dnia 4.6.1947 roku, o g. 16.40 w szpitalu przy ul. Dąbrowskiego, opatrzony św. Sakramentami.

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok z kościoła św. Jakuba dnia 6 czerwca b. r. o godz. 16.30, po czym nastąpi eksportacja ciała na cmentarz na Kulach.

O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

RODZICE, BRAT I RODZINA.

W sobotę, dnia 7 czerwca b. r., jako w drugą bolesną rocznicę śmierci

ś. p.

Janiny i Tadeusza CIESIELSKICH

za spokój Ich dusz zostanie odprawiona o godzinie 7 30 rano Msza św. żałobna w Bazylice Jasnogórskiej przed ołtarzem P. Jezusa Ukrzyżowanego, o czym zawiadamia

RODZINA.

STRZEL MI GOALA!

REWIA

TEATR WIELKI — NIEDZIELA DNIA 8 CZERWCA

W dniu 3-go czerwca 1947 zmarł Kupiec, Członek, Branży Szkłanej Stowarzyszenia Kupców Polskich w Częstochowie

ś. p.

BRUNO KABUS

przeżywszy lat 66.

Cześć Jego świetlanej pamięci!

KOŁO BRANŻY SZKLANEJ
Stow. Kupc. Pol. w Częstochowie.

3562

ś. p.

BRUNO KABUS

długoletni członek Stow. Kupców Polskich w Częstochowie,

zmarł dnia 3 czerwca 1947 r.

Cześć Jego pamięci!

Zarząd Stow. Kupców Pol. w Częstochowie.

3561

Centrala zbytu porcelany, fajansu i wyrobów szklanych

w Częstochowie, Katedralna 10, tel. 19-15

przypomina swoim odbiorcom, że nadszedł nowy transport naczyń kamiennych i kwarcodopornych: garnki wszystkich rozmiarów, miski do ucierania maku, tortownic, imbryki i maszyny do parzenia kawy F-ki Bochnia k/Krakowa.

KIEROWNICTWO HURTOWNI.

A 828

DYREKCJA SZKOŁY PRZYSPOBIENIA PRZEMYSŁOWEGO DLA DZIEWCZĄT w Częstochowie,

ul. Przechodnia 11/15.

zaangażuje kandydatki

na dowódców plutonów

Kwalifikacje:

mała natura i pożądaną przeszkolenie WF i P.W. Wiek od 20 do 30 lat. Warunki: pensja miesięczna od 5 do 7 tys. zł. Zgłoszenia osobiste w dniu 6 i 7 czerwca 1947 od godz. 10 do 13-ej, tel. 20-08.

3508

POW. INSPEKTORAT OŚWIATY ROLNICZEJ w CZĘSTOCHOWIE

ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na budowę Potoku Złotym, który odbędzie się ponownie dnia 7-go czerwca b. r. o godz. 12-ej w Inspektoracie przy ul. Sobieskiego 7 (gmach Starostwa). Blisze informacje podane są ogłoszeniem w Inspektoracie.

A 817

Inspektor.

WOLNE POSADY

NA SANKOWA maszynę przylmę maszynistkę, zdolną szpulować, ke, oraz wykarczarkę. Pracownia Trykotarska Podwójna 24 (obok Rynku Narutowicza) Ma-jorczyk 3509

POTRZEBNY pomocnik piekarz, śl. św. Barbary 61. A 794

POTRZEBNA wychowawczyni do dwojga dzieci. Warunki i traktowanie bardzo dobre. Częstochowa, Waszyngtona 49, m. 4. 3545

STOLARZE potrzebni zaraz. Warszawska 47. 3538

POTRZEBNA panienska inteligentna do dzieci. Zgłoszenia Ogrodniow Wyczerpy Górne Pierzchała. 3533

Koedukacyjne Liceum Handlowe

Stow. Kupców Polskich

w Częstochowie ul. Handlowa 14

przyjmuje wpisy do klasy I-ej licealnej po 4 klasach szkoły średniej, do dnia 14 b. m.

3530

POTRZEBNY chłopiec do konia. Zgłoszenia: Częstochowa, Wyczerpy Górne Pierzchała. 3534

UCZCIWA z dobrym gotowaniem natychmiast potrzebna. św. Barbary 4, Kołodziejczyk. 3537

POMOC domowa uczciwa, czysta, umiejąca gotować potrzebna natychmiast. Z. Sliwonik. Narutowicza 160. A 826

SPRZEDAŻ

WÓZKI autka nowe, remonty przy wózkach używanych, części zamienne sprzedaje Warszawska 47, stolarnia. 3539

DO SPRZEDANIA dywan i maszyna nowa Ziksa do szycia, ul. Krótka 46/48, m. 6. 3540

ś. p.

Anna Albrychiewicz

opatrzona św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach zasnął w Panu, przeżywszy lat 18.

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok z domu żałoby przy ul. Armii Ludowej 9, do kościoła św. Zygmunta nastąpi dnia 6-go czerwca o godz. 15-ej, skąd pogrzeb na cmentarz na Kulach.

O czym zawiadamiają pozostali w żałobnym żalu

Matka i bracia.

3547

SPRZEDAM dom z ogrodem na Lisiech. Wiadomość: 1-go Maja Nr 18, sklep ze szkłem. A 783

HURTOWNIA Tadeusz Falkowski & Ska, Kalisz, Kanonika 4, tel. 14-81. Towary tekstylne, galanteria, zabawki, dewocjonalia, kosmetyka, artykuły mydlarskie. Prowincja za zaliczeniem. Prosimy PT. Wytwórców o nawiązanie kontaktu handlowego.

ŁODOWKĘ sprzedam. Warszawska 27/29, sklep. 3531

SPRZEDAM budkę Nr 4 w do brym punkcie na Rynku Narutowicza. Wiadomość Moniuszki 19 Zacięcie. A 797

SPRZEDAM samochód ciężarowy marki „Mercedes”. Wiad. I Aleja 10, u dozorczy. A 813

SPRZEDAM motocykl „Zündapp” 500 cm, cylindry leżące, najnowszy model, stan bardzo dobry. Dzwonić: Poraj tel. 12. A 825

SKLEP z urządzeniem i magazynem w okolicy Placu Daszyńskiego do odstąpienia. Wiadomość w sklepie J. Dziubek, Aleja 58, w godz. 15 — 16. A 820

MOTOCYKL „N.S.U.” 350 cm³ górno zaworowy sprzedam. Stradom, ul. Sabinowska 113. 3535

ZEGAR duży „Beckera” do sprzedania. Jasnogórska 73, m. 4. 3551

UWAGA! Okazyjnie do sprzedania drewniane koturny oklejone korkiem. Częstochowa, Garibaldi 28, m. 38, front II piętro Józef Matysiak. 3542

MOTOCYKL Dekawkę 200 sprzedam. Aleja 32, m. 8, tel. 12-80. A 821

WOZEK autko do sprzedania. Focha 40, m. 11. A 819

KUPNO

KROSNA mechaniczne inne maszynы włókiennicze zakupie. Oferty „Włókiennicze”. Łódź „Czytelnik”. Piotrkowska 96 BOC 315

KUPOJE skrzynki (bloki) akumulacyjne do samochodów. Waszyngtona 1/5 Warsztat Elektro-Mechaniczny. 3548

ROZNE

„HAFTOPLIS” przyjmuje do haftu maszynowego okretki, mezeżki, szyje jedwabna bielizna. Maszynowe obciążanie guzików. B. Jaselewicza 1, lewa strona, druga siena I-sze piętro. 3503

ZAMIENIE pokój z kuchnią na Ostatnim Groszu na podobne w śródmieściu. Zwróć koszty remontu. Wiadomość PAP Aleja 61. 3511

PRZYJMUJE roboty na renderce Garibaldi 17, m. 2. 3529

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia na sezon letni. Wiad. Leon Matysczak, Popów. A 815

POKÓJ nieduży I-sze piętro. Jasnogórska zamienię na większy. Wiad. w „Głosie Narodu”. A 824

POKÓJ, kuchnia, łazienka, balkon, słonecznik przy Rynku Wieluńskim zamienię na dwa pokoje, kuchnia, okolica Dąbkowskiego. Kilńskiego, dopłaca. Oferty PAP „2840”. 3554